

GÜRCÜSTAN KONSTITUSİYASI

Maddə 8

Gürcüstanın dövlət dili gürcü dilidir, Abxaziya Muxtar Respublikasında isə abxaz dili də dövlət dili sayılır.

Maddə 14

Bütün insanlar irqindən, dərinin rəngindən, dilindən, dinindən, siyasi və ya digər inanclardan, milli, etnik və ya sosial mənsubiyyətindən, mənşəyindən, malik olduğu əmlakdan və mənsub olduğu təbəqədən, habelə yaşadığı yerdən asılı olmayaraq dünyaya azad gəlirlər və qanun qarşısında bərabərdirlər.

Maddə 26

1. Hər bir insanın ictimai birliklər, o cümlədən həmkarlar ittifaqı yaratmaq və onlarda üzv olmaq hüququ var.

2. Orqanik qanuna əsasən, Gürcüstan vətəndaşların siyasi partiyalar və digər birliklər yaratmaq və onların fəaliyyətində iştirak etmək hüququ var.

Maddə 38

1. Gürcüstan vətəndaşları milli, etnik, dini mənsubiyyətindən, danışıqları dildən asılı olmayaraq, ölkənin sosial, iqtisadi, mədəni və siyasi həyatında bərabərdir. Beynəlxalq hüquqda ümumi qəbul edilmiş prinsip və normalara əsasən, Gürcüstan vətəndaşlarının hər hansı bir ayrışdırıcılıq və ya müdaxilə olmadan, öz mədəniyyətini inkişaf etdirmək, habelə ana dilindən şəxsi həyatda və cəmiyyətdə istifadə etmək hüquqları var.

Maddə 85

2. Mühakimə üsulu Gürcüstan dövlət dilində aparılır. Mühakimə üsulu aparıldığı dili bilməyən şəxsə tərcümə xidmətləri təqdim edilir. Əhalinin dövlət dilini bilməyən rayonlarında dövlət dilinin öyrənilməsi və mühakimə üsulunun aparılması ilə bağlı məsələlərinin həlli təmin edilir.

GÜRCÜSTAN QANUNVERCİLİYİ

MİLLİ AZLIQLAR HAQQINDA

(parçalar)

MİLLİ AZLIQLARIN MÜDAFİƏSİ HAQQINDA ÇƏRÇİVƏ KONVENSIYASI

Gürcüstan Parlamentinin 2005 il oktyabrın 13 N1938 Qərarına ilə təsdiq edilmişdir

KONVENSIYANIN 30-NCU MADDƏNİN ÜZRƏ ƏRİZƏSİ

Protokolun 30-ci maddənin üzrə, Gürcüstan ərazi bütövlüyünün bərpə edilməsinə qədər, bu Konvensiya, yalnız Gürcüstan mərkəzi hakimiyyətini yayılmış ərazisində təsir edilir .

Strasburq, 1.II.1995

Avropa Şurasına üzv dövlətlər və bu çərçivə konvensiyasını imzalayan digər dövlətlər;

Avropa Şurasının məqsədinin, ortaqların Mirasları olan idealları və prinsipləri qorumaq və reallaşdırmaq üzrə üzvləri arasında daha möhkəm bir birliyə çatmaq olduğunu nəzərə alaraq;

Bu məqsədə nail olmağın üsullarından birinin insan hüquqları və əsas azadlıqlarının qorunması və inkişaf etdirilməsi olduğunu nəzərə alaraq;

9 Oktyabr 1993 tarixində Vyanada Avropa Şurasına üzv dövlətlərin Dövlət Başçıları və baş nazirləri tərəfindən qəbul edilən bəyanatın davamını arzulayaraq;

Öz torpaqlarında, milli azlıqların mövcudiyətini qorumağa qərarlı olaraq; milli azlıqların müdafiəsi sabitlik, demokratik zəmanət və bu kəndəki sülh üçün lazımlı olduğunu, Avropa Şurası münəfiqə ortaya qoyduğunu nəzərə alaraq;

Plüralist və həqiqətən demokratik cəmiyyətin, yalnız milli azlıqlara mənsub hər fərdin, etnik, mədəni, dilbilimsel və dini şəxsiyyətinə hörmət göstərməklə qalmayıb bu şəxsiyyətin dilə gətirilməsi, qorunması və inkişaf etdirilməsi üçün əlverişli şəraitləri yaratmasını da təmin etməsi lazım olduğunu nəzərə alaraq;

Bir tolerantlıq və dialoq mühiti yaradılmasının, mədəni müxtəlifliyin, bir cəmiyyətin bölünməsinin deyil, bölünmə üçün deyil, zenginləşmənin

qaynağı və faktoru olmasını təmin etmək üçün zəruri olduğunu nəzərə alaraq;

Xoşgörümlü və müreffeh bir Avropa yaradılmasının, yalnız dövlətlər arasında əməkdaşlığa dayanmadığını, hər bir dövlətin konstitusiya və bütövlüyünə zərər verməmək qeydi ilə regional və yerli idarələr arasındakı sərhəd sonrası əməkdaşlığı tələb etdiyini də nəzərə alaraq;

İnsan hüquqları və əsas azadlıqlar müdafiəsi müqaviləsini və protokollarını nəzərə alaraq;

1 Birləşmiş Millətlər Konvensiya və Məruzə ilə xüsusilə 29 İyun 1990-ci il tarixli Kopenhagen sənədi olmaq üzrə, Avropa Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Konfransı sənədlərində iştirak edən milli azlıqların müdafiəsi ilə bağlı öhdəlikləri nəzərə alaraq;

2 Qanunlar çərçivəsində, dövlətlərin ərazi bütövlüyünə və milli suverenliyinə hörmət göstərərək, üzv dövlətlərdə və bu sənədə iştirakçı olacaq başqa dövlətlərdə milli azlıqların və bu azlıqlara mənsub fərdlərin hüquq və azadlıqlarının fəal qorunmasını təmin etmək üçün diqqət ediləcək prinsipləri və onlardan irəli gələn öhdəliklərin təyin qərarlı olaraq;

Daxili qanunvericilik və uyğun hökumət siyasətləri yolu ilə, bu Çərçivə müqaviləsində açıqlanan prinsipləri həyata keçirmə qətiyyəti içində tapılaraq;

Aşağıdakılar barədə razılığa qalmışlar:

BÖLÜM I

Maddə 1

Milli azlıqlar və bu azlıqlara mənsub fərdlərin hüquq və azadlıqlarının qorunması, insan hüquqlarının beynəlxalq qorunmasının ayrılmaz tərkib hissəsidir və beləliklə beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində yer alır.

Maddə 2

Bu Çərçivə Konvensiyasının müddəalarına, anlayış və tolerantlıq temeliylə yaxşı qonşuluq, dostluq əlaqələri və dövlətlər arasında əməkdaşlıq prinsiplərinə uyğunlaşma içində, yaxşı niyyətlə tətbiq edilir.

Maddə 3

1. Milli azlıqlara mənsub hər fərd, belə bir rəftar görmək və ya görməməyə sərbəst seçmə hüququna malik olacaq və belə bir seçkidən, ya da

bu seçimlə əlaqəli hüquqların istifadə edilməsindən heç bir qorxu ortaya çıxmayacaq.

2. Milli azlıqlara mənsub fərdlər, fərdi olduğu kimi başqaları kollektiv, bu Çərçivə müqaviləsində göstərilən qanunlardan doğulan hüquq və azadlıqları istifadə edə bilirlər.

BÖLÜM II

Maddə 4

1. Tərəflər milli azlıqlara mənsub hər ferde qanun qarşısında bərabərlik haqqını və kanunlarca bərabər olaraq qorunma haqqını zəmanət altına almağı öhdələrinə götürürlər. Bu baxımdan, milli azlıqlara mənsubluq üzərinə qurulu hər ayrı-seçkilik qadağan edilir.

2. Tərəflər bir milli azlıqlara mənsub fərdlər ilə əksəriyyətə mənsub olanlar arasında, iqtisadi, sosial, siyasi və mədəni həyatın bütün sahələrində, tam və təsirli bir bərabərlik təmin etmək məqsədilə, lazım olduğu yerdə, uyğun tədbirləri almağı öhdələrinə götürürlər. Bu baxımdan, Tərəflər milli azlıqlara mənsub fərdlərin xüsusi şəraitlərini nəzərə alacaqlar.

3. 2-nci fıkra çərçivəsində görülmüş tədbirlər ayrı-seçkilik olaraq qəbul olunmaz.

Maddə 5

1. Tərəflər, milli azlıqlara mənsub fərdlərə mədəniyyətlərini davam etdirmə və inkişaf etdirmənin yanaşı, şəxsiyyətlərinin əsas ünsürlərini; dil, din, ənənələr və mədəni miraslarını qorumaq üçün lazımlı şəraitləri təşviq etməyi öhdələrinə götürürlər.

2. İntegrasiya ilə əlaqədar ümumi siyasətləri çərçivəsində alınan tədbirlərə zərər verməmək şəraiti ilə, tərəflər, milli azlıqlara mənsub fərdlərin istəkləri xaricində, sindirməyə istiqamətli hər siyasət və ya tətbiqdən qorxub çəkinməli və bu fərdləri, bu cür sindirməyə istiqamətli hər fəaliyyətə qarşı qoruyacaqlar.

Maddə 6

1. Tərəflər, torpaqları üzərində yaşayan bütün fərdlər arasında etnik, mədəni, dilbilimsel və ya dini şəxsiyyətlərinə asılı olmayaraq tolerantlıq və mədəniyyətlər arası dialoqu təşviq edəcəklər və qarşılıqlı hörmət və anlayışı

və əməkdaşlığı təşviq etmək üçün xüsusilə təhsil, mədəniyyət və media sahələrində təsirli tədbirlər görürlər.

2. Tərəflər, etnik, mədəni, dilbilimsel və ya dini şəxsiyyətləri səbəbiylə təhdid və ya ayrı-seçkilik, düşmənçilik və ya şiddət hərəkətlərinə məruz qala biləcək hər hansı bir milli azlıqlara mənsub fərdləri qorumaq üçün müvafiq tədbirlər almağı öhdələrinə götürürlər.

Maddə 7

Tərəflər, milli azlıqlara mənsub hər fərdin, sülh olaraq toplaşmaq azadlığı, dərnək qurma azadlığı, ifadə azadlığı və düşüncə, vicdan və din azadlığı hüquqlarına hörmət göstərilməsini təmin edəcəklər.

Maddə 8

Tərəflər, milli azlıqlara mənsub hər ferde, dinini və əqidəsini tətbiq haqqını və dini qurum, təşkilat və dərnəklər qurma haqqlarını tanımanı öhdələrinə götürürlər.

Maddə 9

1. Tərəflər, milli azlıqlara mənsub hər fərdin, ifadə azadlığı hüququnun, fikir sahibi olma azadlığı və ictimai səlahiyyətlilərinin müdaxiləsi olmadan və sərhədlərə asılı olmayaraq azlıq dilində məlumat və ya düşüncələri alma və çatdırma azadlığını əhatə etdiyini tanımayı öhdələrinə götürürlər. Tərəflər, öz qanuni sistemləri çərçivəsində milli azlıqlara mənsub fərdlərin media orqanlarına nəqliyyatda ayrı-seçkiliyə məruz bırakılmamalarını təmin edirlər.

2. Birinci fıkra, Tərəflərin, radio, televiziya verilişləri edilməsi və ya kino şirkətlərinin qurulmasını, ayrı-seçkilik etmədən və obyektiv meyarlara əsaslanaraq icazəyə bağlamalarını mane olmur.

3. Tərəflər, milli azlıqlara mənsub fərdlərin, yazılı mətbuat orqanları qurma və bunları istifadə etməyə imkan verəcəklərdir. Radio və televiziya yayıncılığının qanuni çərçivəsi içində, Tərəflər, milli azlıqlara mənsub fərdlərə öz media orqanlarını qurma və istifadə etmə imkanını mümkün olduğu dərəcədə və 1.fıkranın hökmləri nəzərə alaraq təmin edirlər.

4. Tərəflər, milli azlıqlara mənsub fərdlərin media orqanlarına ulaşımını asanlaşdırmaq və xoşgörüşü təşviq etmək və mədəni plüralizmi

təmin etmək üçün, öz qanuni sistemləri çərçivəsində müvafiq tədbirlər görürlər.

Maddə 10

1. Tərəflər, milli azlıqlara mənsub hər fərdin, azlıq dilini, sərbəst və maneəsiz olduğu kimi birlik qarşısında də şifahi və yazılı olaraq istifadə hüququnu tanımaqdan öhdələrinə götürürlər.

2. Ənənəvi olaraq və ya ədədlərinin çoxluğu baxımından milli azlıqlar tərəfindən məskən edilmiş olan bölgələrdə, bu şəxslər tərəfindən tələb edilmiş isə və bu tələbin gerçək bir ehtiyaca söykəndiyi yerlərdə, Tərəflər, mümkün olduğu dərəcədə, azlıq dillərinin bu kəslər arasında və inzibati orqanlar tərəfindən istifadə edilməsini təmin etməyə çalışacaqlar.

3. Tərəflər, milli azlıqlara mənsub hər fərdin, ən qısa zamanda anladığı dildə, həbs səbəbləri özünə yönəldilən cinayətin cinsi və səbəbi barədə məlumat verilməsi və bu dildə, lazım olsa bir tərcüməçinin pulsuz köməyi özünü müdafiə haqqını zəmanət etməyi öhdələrinə götürürlər.

Maddə 11

1. Tərəflər, milli azlıqlara mənsub hər ferde, azlıq dilindəki soyadını (ailə adını) və adını istifadə haqqını və bunların rəsmən tanınmasını haqqını öz qanuni sistemlərindəki üsullara görə təmin etməyi öhdələrinə götürürlər.

2. Tərəflər, milli azlıqlara mənsub hər fərdin öz azlıq dilindəki işarələri, yazıları və xüsusi xarakterli hər cür məlumatı cəmiyyətə açıq bir şəkildə nümayiş etmə haqqını tanımaqdan öhdələrinə götürürlər.

3. Ənənəvi olaraq və ya ədədlərinin çoxluğu baxımından milli azlıqlar tərəfindən məskən edilmiş bölgələrdə, Tərəflər, öz qanuni sistemləri çərçivəsində, müvafiq yerlərdə digər dövlətlərlə saziş halları daxil olmaqla və öz xüsusi şəraitlərini də nəzərə alaraq, kifayət qədər tələb olduğu zaman, cəmiyyətə açıq ənənəvi, yerli adları, küçə adları və digər topografik işarələri azlıq dilində də bildirmək barəsində cəhd göstərirlər.

Maddə 12

1. Tərəflər uyğun olan hallarda, milli azlıqların və əksəriyyət mədəniyyətinin, tarixinin, dilinin və dininin tanıtılmasını təmin etmək üçün, təhsil və tədqiqat sahələrində tədbirlər görürlər.

2. Bu məzmununda, Tərəflər, digər tədbirlər yanında müəllim tərbiyəsi və məktəb kitablarına nəqliyyat üçün kifayət qədər imkan yaradacaqları və müxtəlif cəmiyyətlər arasında müəllim və tələbə təmasını kolaylaşdıracaqlardır.

3. Tərəflər, milli azlıqlara mənsub fərdlər üçün hər səviyyədə təhsilə girişdə şans bərabərliyini təşviq etməyi öhdələrinə götürürlər.

Maddə 13

1. Tərəflər, öz təhsil sistemləri çərçivəsində, milli azlıqlara mənsub fərdlərə özlərinə xas xüsusi təhsil və yetişdirmə təşkilatlarını qurma və idarə etmə haqqını tanıyacaqlardır.

2. Bu hüquqdan istifadə edilməsi Tərəflər üçün hər hansı bir maliyyə öhdəlik gətirməyəcək.

Maddə 14

1. Tərəflər, milli azlıqlara mənsub hər ferde azlıq dilini öyrənmə haqqını tanımaqdan öhdələrinə götürürlər.

2. Ənənəvi olaraq və ya ədədlərinin çoxluğu baxımından milli azlıqlar tərəfindən məskən edilmiş bölgələrdə, Tərəflər, mümkün olduğu dərəcədə və öz təhsil sistemləri çərçivəsində, kafi tələb olduğu təqdirdə, azlıqlara mənsub kəslərin, azlıq dilini öyrənmələri və ya bu dildə dərs almaları üçün uyğun imkanlar yaratmağa çalışacaqlar.

3. Bu maddənin 2.fıkrası rəsmi dilin öyrənilməsinə və ya bu dildə təhsilə zərər vermədən tətbiq edilir.

Maddə 15

Tərəflər, milli azlıqlara mənsub şəxslərin mədəni, ictimai və iqtisadi həyat ilə cəmiyyət işlərinə, xüsusilə özlərini etkileyenlərə hərəkəti iştirakları üçün lazımı şəraitləri yaradacaqlardır.

Maddə 16

Tərəflər, milli azlıqlara mənsub şəxslərin iqamət etdiyi coğrafi sahədə əhali dərəcələrini dəyişdirən və bu Çərçivə müqaviləsində göstərilən qanunlardan doğulan hüquq və azadlıqlara zərər vermə məqsədi güdən tədbirlər almaqdan qaçınacaqlardır.

Maddə 17

1. Tərəflər, milli azlıqlara mənsub şəxslərin başqa dövlətlərdə qanuni olaraq olan, xüsusilə, etnik, mədəni, dilbilimsel və ya dini şəxsiyyəti paylaşdıqları və ya ortaq mədəni mirasa sahib olan şəxslərlə, azad və sülh əlaqə qurma və davam etdirmək haqqını engelleməyi öhdələrinə götürürlər.

2. Tərəflər, milli azlıqlara mənsub fərdlərin qeyri-hökumət təşkilatları həm milli, həm də beynəlxalq səviyyədə işlərinə qatılma haqqını engelleməyi öhdələrinə götürürlər.

Maddə 18

1. Tərəflər, lazım olan hallarda, əlaqədar milli azlıqlara mənsub şəxslərin qorunmasını təmin etmək üçün başqa dövlətlərlə, xüsusilə qonşu dövlətlərlə, cüt tərəfli və çox tərəfli Contracts etməyə cəhd edəcəklər.

2. Uyğun olan hallarda, Tərəflər, transsərhəd əməkdaşlığı təşviq etməyi qarşısına məqsəd qoyan tədbirlər görürlər.

Madde 19

Tərəflər, bu Çərçivə Konvensiyasının tərkibindəki prinsiplərə hörmət göstərməyi və lazım olduğu hallarda, beynəlxalq hüquqi sənədlərdə, xüsusilə İnsan hüquqları və əsas azadlıqlar müdafiəsi Müqaviləsi və protokollarını, nəzərdə tutulan məhdudiyət, məhdudiyət və ya ayrılımları, bu prinsiplərdən doğan hüquq və azadlıqlara uyğun olduğu ölçüdə tətbiqi öhdələrinə götürürlər.

BÖLÜM III

Maddə 20

Bu Çərçivə Konvensiyasında nəzərdə tutulan qanunlardan doğulan hüquq və azadlıqların tətbiqində, milli azlıqlara mənsub hər hansı bir şəxs, milli qanunvericiliyə və başqasının hüquqlarına, xüsusilə əksəriyyətə və ya digər milli azlıqlara mənsub fərdlərin hüquqlarına hörmət göstərəcək.

Maddə 21

Bu Çərçivə Konvensiyasının heç bir hökmü, beynəlxalq hüququn əsas prinsiplərinə və xüsusilə, dövlətlərin suveren bərabərliyi, ərazi bütövlüyü və

siyasi müstəqilliyi ilə tərs düşən bir hərəkət etmək və ya bu cür bir fəaliyyətə çəkmək haqqının mövcud olduğunu eyham edəcək şəkildə şərh edilə bilməz.

Maddə 22

Bu Çərçivə Konvensiyasının heç bir hökmü Razılışan bir Tərəfin qanunları ilə və ya iştirakçı olduğu müqavilələr ilə təmin edilən insan hüquqları və əsas azadlıqları məhdudlaşdıracaq və ya onlarla tərs düşəcək bir şəkildə şərh edilə bilməz.

Maddə 23

Bu Çərçivə Konvensiyasında nəzərdə tutulan qanunlardan doğulan hüquq və azadlıqlar, İnsan hüquqları və əsas azadlıqlar müdafiəsi Müqaviləsi və Protokollarında bunlara əhatə edən hökmlərə tabe olduqları ölçüdə, bu hökmlərə uyğun olaraq qəbul ediləcəkdir.

BÖLÜM IV

Maddə 24

1. Avropa Şurası Nazirlər Komitəsi, bu Çərçivə Konvensiyasının Razılışan Tərəflərin həyata keçirilməsinə nəzarət edəcək.

2. Avropa Şurasına üzv olmayan Tərəflər, müəyyənləşdirilmiş şəraitlər uymaq surətiylə Konvensiyanın tətbiq mexanizminə qatılacaqlar.

Maddə 25

1. Razılışan bir iştirakçı bu Çərçivə sazişinin özü baxımından qüvvəyə mindikdən etibarən bir illik bir müddət ərzində, bu çərçivə müqaviləsində göstərilən prinsipləri tətbiq etmək üçün alınan hüquqi və başqa tədbirlər haqqında bütün məlumatı Avropa Şurasının Baş katibinə göndərir.

2. Bunu ardınca, hər bir iştirakçı, dövr dövr və ayrıca Nazirlər Kabinetinin tələb etdiyi zamanlarda, bu Çərçivə Konvensiyasının həyata keçirilməsi ilə əlaqədar digər bütün məlumatları Baş katibə çatdıracaq.

3. Baş katib bu maddənin müddəalarına uyğun olaraq özünə çatdırılan hər məlumatı Nazirlər Komitəsinə təqdim edir.

Maddə 26

1. Bu Çərçivə Konvensiyasında göstərilən prinsipləri tətbiq etmək üçün Tərəflərin alınan tədbirlərin kafi olub-olmadığını qiymətləndirmək üçün vaxt, Nazirlər Kabinetinə, üzvlərinin, milli azlıqların qorunması sahəsində mütəxəssisləri tanınmış kəslərdən ibarət olan bir məsləhətləşmə komitəsi köməkçi olacaq.

2. Məşvərət komitəsinin üzvləri və iş üsulları Bu Çərçivə Konvensiyasının qüvvəyə minməindən etibarən bir illik bir müddət içərisində Nazirlər Komitəsinə təsbit ediləcək.

BÖLÜM V

Maddə 27

Bu Çərçivə Konvensiyası Avropa Şurasına üzv dövlətlərin imzalaması açılacaqdır. Qüvvəyə minmə tarixinə qədər, Nazirlər Assambleyası dəvət edilən digər dövlətlərin də imzalanmaq açılacaqdır. Konvensiya ratifikasiya, qəbul və ya təsdiq edilməlidir. Ratifikasiya, qəbul və ya bəyənmə sənədləri Avropa Şurasının Baş Katibinə təhvil verilir.

Maddə 28

1. Bu Çərçivə Konvensiyası, Avropa Şurasının üzv on iki dövlətin, 27. Maddə uyğun olaraq Konvensiya ilə bağlı olduqlarına dair razılıqlarını ifadə etdikləri tarixdən sonrakı üç aylıq bir dövrü sonra gələn ayın ilk günündə qüvvəyə minir.

2. Bu Çərçivə müqaviləsinə bağlı olduğuna dair razılığını daha sonra bildirəcək hər üzv Dövlət üçün, söz mövzusu Konvensiya ratifikasiya, qəbul və ya bəyənmə haqqında sənədin veriliş tarixindən sonrakı üç aylıq dövrün sona çatmasını sonra gələn ayın ilk günündə qüvvəyə minir.

Maddə 29

1. Bu Çərçivə Konvensiyasının qüvvəyə minməsi və Razılışan dövlətlərə keçirdikdən sonra, Avropa Şurası Nazirlər Kabineti, Avropa Şurası Nizamnaməsinin 20.maddəsinin nəzərdə tutduğu üzrə əksəriyyətlə alınan qərarla, 27.maddənin müddəalarına əsasən imzalanmaq üçün dəvət edilmiş, lakin hələ Konvensiyanı imzalamamış Avropa Şurasına üzv

olmayan hər dövlət ilə üzv olmayan başqa hər hansı bir Dövləti, bu Çərçivə müqaviləsinə iştirak etməyə dəvət edilə bilər.

2. İştirakçıların hər dövlət üçün, Çərçivə Konvensiyası, qoşulma haqqında sənədin Avropa Şurasının Baş katibinə veriliş tarixindən sonrakı üç aylıq dövrün sona çatmasını sonra gələn ayın ilk günündə qüvvəyə minir.

Maddə 30

1. Hər dövlət, imza əsnasında və ya ratifikasiya, qəbul, bəyənmə və ya qoşulma haqqında sənədin saxlanca edərəkən bu Çərçivə Konvensiyasının tətbiq olunacağı, beynəlxalq əlaqələrindən məsul olduğu ərazi və ya torpaqları təyin edə bilər.

2. Hər bir dövlət, daha sonrakı hər hansı bir zamanda, Avropa Şurasının Baş Katibinə həmsöhbət bildiriş, bu Çərçivə Konvensiyasının tətbiqi sahəsini, məlumatda göstərilən başqa hər hansı bir bölgəyə şamil edə bilər. Çərçivə Konvensiyası, bu bölgə üçün təbliğatı Baş katib tərəfindən təslim alınış tarixindən sonrakı üç aylıq bir dövrün sona çatmasını sonra gələn ayın ilk günündə qüvvəyə minir.

3. Bu məlumat göstərilən hər torpaq parçası baxımından, bundan əvvəlki iki maddənin müddəalarına müvafiq olaraq verilən hər hansı bir bildiriş Baş katibə təqdim edilən təbliğatla geri alınə bilər. Geri alma, Baş katib tərəfindən təbliğatı təslim alınış tarixindən sonrakı üç aylıq dövrün sona çatmasını təqib edən ayın birinci günü qüvvəyə minir.

Maddə 31

1. Hər hansı bir iştirakçı, bu Konvensiyanı Avropa Şurasının Baş Katibinə həmsöhbət bir məlumat vermək surətiylə hər zaman ləğv edə bilər.

2. Belə bir denonsasiya Baş katib tərəfindən təbliğatı təslim alınış tarixindən sonrakı altı aylıq bir dövrün sona çatmasını sonra gələn ayın ilk günündə qüvvəyə minir.

Maddə 32

Avropa Şurasının Baş katibi,

a) hər hansı bir imzanı,

b) hər ratifikasiya, qəbul, bəyənmə və ya qoşulma haqqında sənədin sənəd saxlanılmağa təhvil verildikdən,

c) 28, 29 və 30-ncü maddələrinə uyğun olaraq bu Çərçivə Konvensiyasının hər qüvvəyə minmə tarixini,

d) bu Çərçivə Konvensiyası ilə əlaqədar olan hər hansı bir vəsiqə, təbliğat və ya mesajı

Şuraya üzv dövlətlərə, imza edən digər dövlətlərə və bu Çərçivə müqaviləsinə qatılan hər dövlətə təbliğ ediləcəkdir.

Üsuluna görə səlahiyyətli qılınmış olan aşağıda imzası olan nümayəndələr bu Konvensiyayı imzaladılar. Avropa Şurası arxivində saxlanacaq hər iki mətn eyni qüvvəyə olmaq üzrə, İngilis və fransız dillərində 1 Fevral 1995 tarixində Strasburqda imzalanmış olub, təsdiqlənmiş kopyalayar Avropa Şurasının Baş Katibi tərəfindən hər bir üzv dövlətə, bu müqavilənin hazırlanmasında iştirak edən, üzv olmayan dövlətlərə və bu Konvensiyayı təsdiq üzrə dəvət edilmiş olan hər hansı bir dövlətə göndəriləcək.

“ÜMUMİ MƏHKƏMƏLƏRİ HAQQINDA” GÜRCÜSTAN ORQANİK QANUNU

Maddə 10. Mühakimə üsulu dili

Mühakimə üsulu dövlət dilində aparılır. Dövlət dili bilməyən şəxsə tərcüməçi verilir. Tərcüməçi xidmətləri Gürcüstan dövlət büdcəsi ilə ödədirəcək.

“YERLİ ÖZÜNÜİDARƏETMƏ HAQQINDA” GÜRCÜSTAN ORQANİK QANUNU

Maddə 2. Yerli özünüidarə hüququn Gürcüstan vətəndaşların tərəfindən yerli özünüidarə haqqını həyata keçirilməsi

1. Gürcüstan vətəndaşları yerli özünüidarəetmə hüququ Konstitusiyasına və bu qanuna uyğun olaraq həyata keçirirlər.

2. Gürcüstan vətəndaşları aşağıdakı hüquqlara məliklər:

a) bu qanun üzrə və seçki qanunvericiliyində nəzərə tutulmuş qaydada yerli Özünüidarə orqanları seçmək və seçilmək;

b) yerli Özünüidarə orqanlarda hər hansı vəzifə almaq, əgər Gürcüstan qanunvericiliyi ilə nəzərə tutulmuş tələbləri təmin edirlər;

c) yerli Özünüidarə orqanlar və vəzifəli şəxslərdən ictimai məlumat almaq;

ç) yerli Özünüidarə qərarnamələrin layihələri ilə əvvəlcə tanış olaraq; onların müzakirəsində iştirak etmək; qərarnamələrin layihələrin elan etməsini və bayannamasını talab etmək ;

d) yerli Özünüidarə orqanlar və vəzifəli şəxslərə müraciət etmək;

e) Gürcüstan qanunvericiliyi ilə nəzərə tutulmuş digər səlahiyyətləri həyata keçirmək.

Maddə 16. Özünüidarə orqanlarını öz səlahiyyətləri

1. Özünüidarə etmə orqanları öz səlahiyyətləri Gürcüstan qanunvericiliyində uyğun olaraq, mustaqil olaraq və şəxsi məsuliyyətlə həyatına keçirir. Özünüidarə vahid öz səlahiyyətləri bu qanunla müəyyən edilir.

2. Yalnız Özünüidarə etmə orqanları aşağıdakı məsələlər üzrə qərar almaq səlahiyyətlinə malikdir:

a) Yalnız Özünüidarə etmə orqanları büdcənin hazırlanması; muzakirəsi və təsdiq etmə, təqsdiq olunmuş büdcəyə dayshiklar əlavə etmək, büdcənin yerinə yetirilməsi haqqında bayannaməni dinləmək və qiymətləndirmək.

b) idarə və sərəncam Gürcüstan qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada, bir Özünüidarəetmə kontor məxsus yer üzündə;

c) təhlili və eşitmə və performans hesabat qiymətləndirilməsi budcə üçün budcə layihəsi Özünüidarə qurumunun, dəyişikliklər və əlavələr təsdiq edir;

ç) yerli vergilər və odənişlər, olcusu cərcivəsində onların dərəcələri fix qanunla nəzərdə tutulmuş tətbiqi;

d) yerli vergi çıxarılması;

e) torpaq istifadə planlaşdırma, zonasında (zona bağcılıq, istirahət, sənaye, kommersiya və digər xüsusi sahələrdə) yaradılması və onların sərhədlərinin dəyişdirilməsi ərazidə Özünüidarə bolməninin bolgusu;

f) yerli əhəmiyyətli meşə və su ehtiyatlarının idarə olunması;

g) qanunla müəyyən edilmiş qaydada, verən Özünüidarə kontur ərazisində həyata keçirilir icazə, tikinti nəzarət, tikinti;

ğ) yerli sərnişin nəqliyyat tənzimlənməsi;

h) ticarət tənzimlənməsi;

ı) xarici reklam tənzimlənməsi;

i) təmizləmə mənzil və kommunal xidmətlər, sifariş services, park yerlərin müəyyənləşdirilməsi üçün tarif yaradılması, yaşayış, planlaşdırma və su təchizatı, drenaj kənd təsərrufatı, kanalizasiya toplanması və məişət tullantılarının və ya bələdiyyə satınalan təşkilat xaric onların həyata keçirilməsi uzrə işlərin həyata keçirilməsində kucəsi işıqlandırma, qayğı və istismar qəbiristanlıqların;

j) razı, tikinti və yerli yolların saxlanılması;

k) sosial-mədəni fəaliyyəti həyata keçirilməsi və (arxiv, kitabxanalar, muzeylər, təhsil və tədris muəssisələri və s.) yerli obyektlərinin iş təşviq etmək;

l) məktəbəqədər təhsil muəssisələrinin yaradılması, onların əsasnamələrini təsdiq edilməsi, bir şəxsın təyin təmsil etmək və onların fəaliyyətinə nəzarət səlahiyyətli;

m) Gürcüstan qanunlarına uyğun olaraq yer ərazi Özünüidarə bolməninin;

n) sosial-iqtisadi inkişafı, bələdiyyə proqramlar və Özünüidarə bolməninin üçün planlarının təsdiq prioritetləri;

o) ictimai haqqında məlumat səhiyyə və sosial mudafiə, hazırlanması və həyata keçirilməsi təhlükəsiz sağlamlıq muhitin yaradılması muvəfiq tədbirlər (sağlam həyat tərzı qəbul edilməsi, sağlamlığı üçün risk faktorları müəyyən edilməsi üçün Gürcüstan resurslarının qanunlarına uyğun olaraq Özünüidarəetmə vəhid səfərbərlik) və onlara kendi idarə təmin bələdiyyə yangın təhlükəsizliyi;

ö) milli və beynəlxalq əhəmiyyətli yollar haqqında istisna olmaqla, Özünüidarə vəhid trafik planlaşdırılması;

p) Gürcüstan qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada tənzimləyən goruslər, mitinqlər, numayışlər keçirilməsi ilə bağlı məsələləri;

r) yerli satınalma həyata keçirilməsi;

s) onlara nomrəsi, küçə və meydanların adlandırma.

3. Bu məqaləni Özünüidarə vəhid 2-ci bəndində müəyyən edilmiş məsələləri əlavə və digər qanuni hakimiyyəti orqanı aid deyil özünüidarə edən bolməninin qadağan deyildir, bu məsələlər uzrə qərarlar qəbul etmək səlahiyyəti var.

“VƏTƏNDAŞLARIN SİYASI İTTİFAQLARI HAQQINDA” GÜRCÜSTAN ORQANİK QANUNU

Maddə 6

Məhəlli və ərazi nişanlı partiya qurmaq qarağandır.

Maddə 11

İrqi, rəngi, dil, cinsi, dini, milli, etnik və ya sosial aidiyyəti, mənşən, mülki və silki duruş, yaşayış yeri üzrə partiyanın üzvlüyə məhdudlaşdırmaq qarağandır.

GÜRCÜSTAN ƏMƏK MƏCƏLLƏSİ

Maddə 2. Əmək münasibəti

1. Əmək münasibəti əmək təşkil edilmiş şəraitlərdə işçinin tərəfindən işəgötürən üçün haqqının əsasında iş yerinə yetirilmə vardır.

2. Əmək münasibəti tərəflərin bərabərlik əsasında tərəflərin azad iradələrini bildirmə nəticədən əldə edilmiş müqavilə ilə baş verilir.

3. Əmək münasibətində hər hansı hüququ tapdalama irqi, rəngi, dil, etnik və ya sosial mənsubiyyəti, milli, mənşə, mülki və silki duruş, yaşayış yeri, yaş, cins, cinsi oriyentasiyası, əlillik, dini və ya birliyinə aid olmaq, ailəvi duruş üçün qadağan edilir.

4. Tapdalama, şəxsın düz və ya əyri sıxışdırma, qorxudan, düşməncə, təhqiredici, heysiyyət toxunan avadanlıq yaratmaq üçün, və ya şəxsə eyni duruşda olan şəxslərlə nisbətən duruşunun düz və ya əyri pisləşdirən şərait yaratma vardır.

5. Tapdalama, işin əsilindən, spesifikasından və ya yerinə yetirilmədən dənən fərqləndirmə deyil, əgər qanuni məqsədləri əldə etməyə xidmət edir və onun əldə etməsinin ortaq ölçülü və gərəkli vəsitisidir.

6. Əmək münasibəti vaxtında tərəflərdən Gürcüstan qanunverciliyində nəzərdə tutulmuş insan əsas hüquqları və azadlıqları müdafiəsi gərək.

GÜRCÜSTAN MÜLKİ PROSESSUAL MƏCƏLLƏSİ

Maddə 5. Ədliyyənin yalnız məhkəmə ilə vətəndaşların bərabərliyi əsasında həyata keçirilməsi

Mülki işlərdə ədliyyəni yalnız məhkəmə həyatına keçirir qanun və məhkəmə qarşısında hər kəsin bərabərliyin əsasında.

Maddə 9. Mülki prosesin açıqlığı və prosesin dili

4. Mühakimə üsulu dövlət dilində aparılır. Dövlət dili bilməyən şəxsə tərcüməçi verilir.

GÜRCÜSTAN CİNAYƏT PROSESSUAL MƏCƏLLƏSİ

Maddə 11. Cinayət prosesini dövlət dilində həyata keçirilməsi

Cinayət prosesi gürcü dilində həyata keçirilir, Abxaziya Muxtar Respublikasında isə - habələ abxaz dilində. Dövlət dili bilməyən və ya kifayət qədər bilməyən prosessin iştirakçına bu məcəllə ilə nəzərdə tutulmuş qaydala tərcüməçi verilir.

Maddə 38. Müqəssirin hüquqları və vəzifələri

1. Həbs edilmə vaxtında, və ya əgər həbs edilmə deyil – müqəssir tanıma vaxtında, dərhal, habələ hər dindirmədən öncə müqəssirə Gürcüstan Cinayət Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş hansı cinayət törədildikdə vardır əsaslandırılmış şübhə onun tanış dilində tanımaq gərək. Müqəssirə həbs edilməsi haqqında hökmün, və ya əgər həbs edilmə yoxdu - müqəssir tanıma haqqında qərarın surəti vermək gərək.

8. Müqəssir, əgər cinayət prosesinin dili bilməyir və ya kifayət qədər bilməyir, və ya da o kimi fiziki qüsuru vardır ki, tərcüməçisiz onunla ünsiyyət mümkün deyil, dindirmə və ya digər istintaq fəaliyyət vaxtında dövlət hesabında tərcüməçinin xidmətlərinə malikdir.

Maddə 45. Məcburi müdafiəsi

Müqəssirin vəkili olmaq gərək:

b) cinayət prosesi dilini bilməyirsə;

Maddə 49. Şahidin hüquqları və vəzifələri

1. Şahid aşağıdakılara malikdir:

b) cinayət prosesin dili bilməyirsə və ya kifayət qədər bilməyirsə, ifadə ana və ya istəyi dilində verməyə və dövlətin hesabında tərcüməçinin xidmətlə istifadə edilməyə;

Maddə 277. Hökm elan edilməsi

2. Müqəssirə, cinayət prosesin dili bilməyirsə və ya kifayət qədər bilməyirsə, hökmü onun elan edilməsindən dərhal və ya sinxronikçə tərcüməsi gərək.

“EVLADLIĞA GÖTÜRÜLMƏ VƏ ETİBARLA İLƏ BÖYÜTMƏ HAQQINDA” GÜRCÜSTAN QANUNU

Maddə 18. imayə götürmə haqqında garar

1. Sosial işçi tərəfindən aparılmış araşdırmalar əsasında Agentliyi qeydə tətbiq 1 həftə ərzində nəticə hazırlayır.

2. Evladlığa götürülmə haqqında nəticədə qeyd edilir:
 - a) evladlığa götürənin şəxsi məlumatı, şəxsi xüsusiyyətləri, sosial vəziyyəti, durumu və evladlığa götürmə haqqında motivi;
 - b) evladlığa verilən uşağın şəxsi yetnaməsi, şəxsi xüsusiyyətləri, sosial vəziyyəti və qəbul uşaq sağlamlığı.
3. Zərurət olduqda, bir qəbul bağlanması uşağın etnik və mədəni məkanda böyütmə mümkünlüyü nəzərdə tutmalı.
4. Verilən ardıcıl rayon (şəhər) məhkəməsinin 1 həftə ərzində hazırlıq qəyyumluq və həbsxanada yerli hakimiyyəti orqanı tərəfindən hazırlanmış Gürcüstan ərazisində evladlığa götürülmə halda.
5. Verilən ardıcıl rayon (şəhər) məhkəməsinin 1 həftə ərzində hazırlıq agentliyi tərəfindən hazırlanmış beynəlxalq evladlığa götürülmə halda.
6. Evladlığa götürülmə haqqında nəticə hazırlama və verilmə qaydaları nazir tərəfindən müəyyən edilir

Maddə 31. Etibarla ilə böyütmə haqqında rəy hazırlanması və qərarı

1. Etibarla ilə böyütmə haqqında qərarı hakimiyyəti Memuru və qəyyumluq orqanlarına verilir. Etibar ilə böyütmə haqqında qərar sosial işçi tərəfindən uşağın ehtiyacları və uşaq etibarla ilə böyütmə istəyən şəxsin mümkünlüyün haqqında hazırlanmış tədqiqat və nəticə əsasında qəbul edilir (fəsiləsiz etibarla ilə böyütmədən başqa).
2. Etibarla ilə böyütmə zamanı aşağıdakılar nəzərə alınmalıdır:
 - a) uşaq etibarla ilə böyütmə istəyən şəxsin uşağın yaş, cins və sağlamlıq durumu haqqında olan arzusu;
 - b) imkanları cərcivəsində yaxın etnik, dini və mədəni məkanında tərbiyə dityatı verir;
 - c) bioloji uşaq və qəbul uşaqlar yeddiden artıq olmamalıdır, o cümlədən etibarla ilə himayəyə götürmək istəyən şəxslərin ailə uşaqların sayı;
 - ç) 10 il çatmış uşaq etibarla ilə böyütmə yalnız onun razılığı ilə mümkündür;
 - d) bacı və qardaş, bacılar və / və ya qardaşlar ayrı-ayrı etmə olmaz, onların məraqlarına uyğun hallarda başqa;
 - e) tərbiyəçi ata / ana və tərbiyə alan uşaq arasında yaş fərqlilik ən azı 15 il olmalıdır.
3. Etibarla ilə böyütmə üsulları nazir tərəfindən müəyyən edilir.

GÜRCÜSTAN BAŞ İNZİBAT MƏCƏLLƏSİ

Maddə 14. İnzibat kargüzarlıq dili

İnzibat kargüzarlıq dili gürcü dilidir, Abxaziyada isə - habələ abxaz dili.

Maddə 43. Şəxsi məlumatın emal qaydası

İctimai təşkilat vəzifədir:

- a) ictimai təşkilatın səlahiyyətləri həyata keçirilməsi üçün yalnız lazım olan qanunla birbaşa və dolaylı yolla təmin edilmiş məlumatlar toplanmaq, emal etmək və saxlanılmaq;
- b) ictimai təşkilatın tərəfindən şəxsin dini, cinsi və ya etnik mənsubiyyətinə, siyasi fikirə və ya dünyagörüşünə bağlı şəxsi məlumatının toplanması, emal etməsi, saxlanması və ya verilməsi yol verməmək;

Maddə 73. İnzibat kargüzarlıq təərfləri

1. İnzibat kargüzarlıq təərfləri inzibati orqan, fiziki və ya hüquqi şəxs ola bilər.
2. İnzibat kargüzarlıq inzibati orqan tərəfindən həyata keçirilir.
3. İnzibat kargüzarlıq gürcü dilində, Abxaziyada isə - abxaz dilində həyata keçirir.
4. Əlaqədar ərizəsinin və ya onun tərəfindən təqdim edilmiş digər sənəd qeyri-dövlət dilində düzəltmişdirsə, əlaqədar təərfləri inzibati orqanın tərəfindən bərqərar edilmiş müddətdə notarius ilə təsdiq edilmiş tərcüməsini təqdim edilməsinə vəzifədir.
5. İnzibati orqanın tərəfindən müəyyən fəaliyyət yerinə yetirilmə vəzifəsinin müddəti qanunla bərqərar edilmişsə, bunun lüzum olsa yalnız tərcümə təqdim edilmədən sonar başlayacaq.
6. Əlaqədar təərfləri hər hansı ərizə və ya sənədin təqdim edilmə vəzifəsinin müddəti qanunla bərqərar edilmişsə, bu müddət qeyri-dövlət dilində təqdim edilmə vaxtında da saxlanmış sayılır.

7. İnzibati orqanı sənəd tərcüməsi üçün ən az üç günlük müddət təqdim edilməyə haqlıdır. olan üç gün az ola bilməz transfer sənəd üçün bir tarix düzəltmə bilər. Bu müddətin qurtarması əlaqədar tərəfinin ərizəsinin gözdən keçirməsinə rədd etmə üçün əsas ola bilər.

GÜRCÜSTAN ORQANİK QANUNU GÜRCÜSTAN SEÇKİ MƏCƏLLƏSİ

Maddə 74. Seçki görüşlər və nümayişlər

1. Görüşlər və mitinqlər seçki dövrü ərzində bu Qanunla tənzimlənir.
2. Onlar trafik və insanlara maneələr yaratmaq halda, seçki dövründə mitinqlərin və nümayişlərin keçirilməsi zaman təşkilatçılarının tarix və bu hadisələrin yeri üzrə müvafiq yerli hakimiyyət və idarəetmə xəbər, yazılı, iki gün əvvəl olmalıdır. Bu, onların bir hissəsi üçün planlaşdırılmış tədbir təhlükəsizliyi təmin edir.
3. Olmayan və ya qadağan insan hüquq və azadlıqlarının, müstəqillik və ölkənin bütövlüyü, milli, etnik, yerli, dini və sosial çekişmə təhrikedici qəsd zənglər var hallar istisna olmaqla, montaj və nümayişlər, xitam və zorakılıq dəyişikliyin devirmək icazə konstitusiyası sistemi, eləcə də təbliğat müharibə və zorakılıq üçün.
4. Yerli hakimiyyət və idarəetmə təşkili və bu fəaliyyətin təhlükəsizliyini təmin etmək seçicilərin, ictimai debatlar, müzakirələr, görüşlər və nümayişlər ilə görüşlər keçirilməsində maraqlı tərəflərin seçki kömək etməyə borcludurlar.
5. Seçki komissiyalarının üçün pulsuz uyğun dövlət və ya yerli hakimiyyət və idarəetmə ixtiyarına pulsuz təmin olunur kütləvi seçki fəaliyyəti aparmaq üçün.
6. Yerli hakimiyyət orqanları və binaların və qurğuların idarə tərəfindən seçilmiş bir siyahısı əsasında rayon seçki komissiyası (və hadisələrin təsadüf zamanı subyektləri razılığa etmədikdə, hadisələrin sequence çox tərəfindən müəyyən edilir) onların razılığı ilə subyektlərinin seçki üçün seçki müqavilələrinin qrafiki müəyyən.

7. (Maddə 14.08.2003 № 2965 ləğv).

8. (Maddə 14.08.2003 № 2965 ləğv).

9. (Maddə 14.08.2003 № 2965 ləğv).

10. Səsvermə günü sonuna qədər seçki subyektlərinin qeydiyyat müddəti qurtardıqdan sonra istisna olmaqla, yerli hakimiyyət və idarəetmə, polis və prokurorluq, baş vəzifəli yenidən qadağan edildiyi ofis və / və ya qanunun pozulması onların müddəti.

Maddə 75. Təşviqat materialları

1. Səsvermə gündən əvvəl heç bir sonra seçki günü 10 gün əvvəl və ikinci seçki gec 5 gün dən aidiyyəti dövlət orqanları ilə əməkdaşlıq Gürcüstanın mərkəzi və rayon seçki komissiyalarının nəşriyyat və seçki komissiyalarının informasiya materiallarının paylanması təmin edir. partiya siyahıları və namizədlərin siyahıları vahid üzvü dairələrinin irəli sürülmüş bölgüsü bir olmalıdır edir.

2. Seçki agentləri və onların dəstəkləyən şəxslərin gələcək fəaliyyəti üçün proqramları ilə çıxış edə bilərlər. Seçki proqramı, zorla dəyişdirmək üçün müraciət müharibə və zorakılıq təbliğat olmamalı və ya Gürcüstanın ərazi bütövlüyünün pozulmasına, mövcud dövlət və ictimai asayişin devirmək, etnik nifrət və düşmənçilik, dini və etnik qarşıdurma təhrikedici.

3. Çap təşviqat materialları halda binaların və digər obyektlərin sahibi və ya sahiblərinin razılığı göstərilir bilər.

4. Qadağan edilmiş yol nişanları, habelə, dini binalar, interyer və dövlət orqanları, yerli özünüidarə, məhkəmə, prokurorlar, hərbi hissələrə və polis binaların exteriors üçün kampaniya plakatlar yayılması. kənd Məclisinin Tami, şəhər və şəhər memarlıq və mədəniyyət abidələrinin qorunması təsəvvürlər yalnız doğru yola ayrı bir bina təşviqat plakatlar up qoyulması qadağan edə bilər. belə binaların siyahısı seçki gec 5 gün sonra deyil dərc edilir. Yerli hökumət orqanları və / və yer təmin etmək üçün və ya yapıştırdıktan təşviqat plakatlar asma üçün skamyalar bərpa borcludurlar. stendində üzrə ölçüləri kampaniyası plakatlar yerləşdirilməsi bütün seçki maraqlı tərəflərin bərabər şərait təmin etmək üçün bu cür olmalıdır. Mu icazə verilmir və qanunda ilə təmin etmək üçün cəzalandırılan, kocaman, təşviqat plakatlar, yaxud zərər gluing, onlar qadağan olunmuş ərazilərdə yerləşir olmadıqda.

5. Çap promosyon materiallar adları və ünvanları təşkilatlar, istehsalçıları və müştərilərin, onların dövriyyəsi, seriya nömrəsi və verilmə

tarixi haqqında məlumat göstərməlidir keçirildi. Qadağan edilmiş bu məlumat olmadan çap təşviqat materiallarının paylanması. Bu sıra göstərilməsi çap materialları qeydiyyatı seçki şəxs nömrələri yalnız müəyyən bir sıra təyin sonra həvalə.

6. Çap seçki materialların surətləri olan seçki seçki qeydiyyat mövzu idi Seçki Komissiyası təqdim olunmalıdır.

7. Müvafiq seçki müəssisə təşviqat materiallarının aradan qaldırılması üçün son seçkilərin nəticələri rəsmi dərc edildikdən sonra 15 gün, əks halda bu akt altında məsuliyyət daşımır edəcək ərzində olmalıdır.

GÜRCÜSTAN CİNAYƏT MƏCƏLLƏSİ

Maddə 109. Ağırlaşdırıcı halda qəsdən adam öldürmə

1. Qəsdən adam öldürmə:

- a) (xaric)
- b) girov götürülməsi üçün;
- c) digər adamların həyatı və ya sağlamlığı üçün təhlükəli usulla;
- ç) başqa cinayəti gizlətmə və ya onun törədilməsini yüngülləşdirmə məqsədi ilə, -

on bir ildən on dörd ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

2. Qəsdən adam öldürmə:

- a) təqsirkar şəxs üçün aşkar surətdə hamilə vəziyyətində olan qadını;
- b) təqsirkar şəxs üçün aşkar surətdə həddi-buluğa çatmamış və ya köməksiz vəziyyətində olan adamı;

- c) xuliqanlıq niyyəti ilə;
- ç) irqi, dini, milli və ya etnik ədavət ilə;
- d) qrup tərəfindən, -

on üç ildən on yeddi ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

3. Qəsdən adam öldürmə:

- a) iki və ya daha çox şəxsi;
- b) xüsusi amansızlıqla;

- c) tamah məqsədi ilə və ya sifarişlə;
- ç) zərərçəkmiş şəxsin vücudun, vücud parçası və ya toxuması calama və ya başqa məqsədlə istifadə etmək üçün;

d) dəfələrlə (bu məcəllənin 110 – 114 maddələrdə nəzərdə tutulmuş cinayətlərdən başqa);

e) zərərçəkmiş şəxsin və ya onun yaxın qohumunun xidməti vəzifəsini və ya ictimai borcunu yerinə yetirməsi ilə əlaqədar, -

on altı ildən iyirmi ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə və ya ömürlük azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

Qeyd: bu məcəllənin məqsədlər üçün yaxın qohumlar valideyn, evladlığa götürən, övlad, evladlığa götürülmüş, baba, nənə, nəvə, bacı, qardaş, ərdirlər.

Maddə 117. Qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurma

1. Qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurma, yəni insan həyatı üçün təhlükəli olan və ya görmə, eşitmə, nitq qabiliyyətinin və ya hər hansı bir orqanın, yaxud bu orqanın funksiyasının itirilməsinə, psixi pozuntuya, hamiləliyin pozulmasına, sifətin silinməz dərəcədə eybəcərləşdirilməsinə və ya sağlamlığın başqa cür pozulmasına, əmək qabiliyyətinin üçdə bir hissəsindən az olmamaqla uzun müddətə itirilməsi ilə və ya təqsirkar üçün aşkar surətdə zərərçəkmiş şəxsin peşəkar əmək qabiliyyətinin tam itirilməsi ilə əlaqədar olan ifadə olunan zərər vurma, -

üç ildən beş ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

2. Eyni əməllər şəxsin ölümünə səbəb olduqda, -

dörd ildən altı ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

3. Qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurma:

a) zərərçəkmiş şəxsin və ya onun yaxın qohumunun xidməti vəzifəsini və ya ictimai borcunu yerinə yetirməsi ilə əlaqədar;

b) girov götürülməsi üçün;

c) digər adamların həyatı və ya sağlamlığı üçün təhlükəli usulla;

ç) başqa cinayəti gizlətmə və ya onun törədilməsini yüngülləşdirmə məqsədi ilə, -

beş ildən yeddi ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

4. Bu maddənin 3-ncü parçasında nəzərdə tutulmuş əməl şəxsin ölümünə səbəb olduqda, -

altı ildən səkkiz ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

5. Qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurma:

a) təqsirkar şəxs üçün aşkar surətdə hamilə vəziyyətində olan qadını;

b) təqsirkar şəxs üçün aşkar surətdə həddi-buluğa çatmamış və ya köməksiz vəziyyətində olan adamı;

c) xuliqanlıq niyyəti ilə;

ç) irqi, dini, milli və ya etnik ədavət ilə;

d) qrup tərəfindən,

yeddi ildən doqquz ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

6. Bu maddənin 5-nci parçasında nəzərdə tutulmuş əməl şəxsin ölümünə səbəb olduqda, -

səkkiz ildən on ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

7. Qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurma:

a) iki və ya daha çox şəxsi;

b) xüsusi amansızlıqla;

c) tamah məqsədi ilə və ya sifarişlə;

ç) zərərçəkmiş şəxsin vücudun, vücud parçası və ya toxuması calama və ya başqa məqsədlə istifadə etmək üçün;

d) dəfələrlə (bu məcəllənin 110 – 114 maddələrdə nəzərdə tutulmuş cinayətlərdən başqa)

e) bu məcəllənin 108 və ya 109 maddələrdə nəzərdə tutulmuş adam öldürən şəxsin tərəfindən, -

doqquz ildən on iki ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

8. Bu maddənin 5-nci parçasında nəzərdə tutulmuş əməl şəxsin ölümünə səbəb olduqda, -

on ildən on üç ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

Maddə 126. Zorakılıq

1. Sistemativ olaraq vurma və ya zərər görmüş şəxsin fiziki və ya əqli əzabın səbəbi olduqda, amma bu Məcəllənin 117 və ya 118 maddələrdə nəzərdə tutulmuş nəticəsiz başqa cür zorakılıq –

iki ilədək müddətə azadlıqdan məhdudlaşdırması və ya bir ildən üç ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

2. Eyni əməllər:

a) iki və ya daha çox şəxsi;

b) təqsirkar şəxs üçün aşkar surətdə hamilə vəziyyətində olan qadını;

c) zərər görmüş şəxsin və ya onun yaxın qohumunun xidməti vəzifəsini ilə əlaqədar;

ç) təqsirkar şəxs üçün aşkar surətdə həddi-buluğa çatmamış, köməksiz vəziyyətində olan adamı və ya təqsirkara maddi və ya başqa şəkildə olaraq asılı olan şəxsi;

d) girov götürülməsi üçün;

e) irqi, dini, milli və ya etnik ədavət ilə;

f) xidmət vəziyyəti istifadə etmə ilə,

dörd ildən altı ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə, habelə üç ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə və ya edilməməklə ilə cəzalandırılır.

Maddə 144¹. İşgəncə

1. İşgəncə, yəni şəxsə, onun yaxın qohuma və ya onununa maddi və ya başqa şəkildə olaraq asılı olan şəxsinə xüsusiyyətinlə, intensivliyinlə və ya müddətinlə güclü fiziki ağrı və ya əqli və ya əxlaqi əzabın səbəbi olaraq şərait yaratma və ya rəftar etmə məlumat, sübut alma və ya sayılma, şəxsin qorxutma və ya məcbur etmə və ya da onun və ya üçüncü şəxsin tərəfindən edən və ya təxmini olaraq edən əməlin üçün cəzalandırılma məqsədi ilə,

yeddi ildən on ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə və cərimə ilə cəzalandırılır.

2. Eyni əməllər:

a) vəzifəli şəxsin və ya onunla bərabərləşdirilmiş şəxsin tərəfindən;

b) xidmət vəziyyəti istifadə etmə ilə;

c) dəfələrlə;

ç) iki və ya daha çox şəxsi;

d) qrup tərəfindən;

e) insanların bərabərliyinin pozulması ilə, onların irqi, dəri rəngi, dil, cinsi, dini haqqında asılılıq, siyasi və ya digər inancları, milli, etnik və ya sosial mənsubiyyəti, mənşəyi, yaşadığı yeri, əmlak və ya mənsub olduğu üçün;

f) təqsirkar şəxs üçün aşkar surətdə hamilə vəziyyətində olan qadını, həddi-buluğa çatmamış adamı, dayandırılmış və ya digər şəkildə azadlıqdan məhdudlaşdırmış şəxsi, köməksiz vəziyyətində olan adamı və ya təqsirkara maddi və ya başqa şəkildə olaraq asılı olan şəxsi;

g) sifarişlə;

ğ) girov götürülməsi üçün, -

doqquz ildən on beş ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə, həbələ beş ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə və ya edilməməklə ilə cəzalandırılır.

3. Eyni əməllər təşkil edilmiş qrupun tərəfindən, -

on iki ildən on yeddi ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə, həbələ beş ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə və ya edilməməklə ilə cəzalandırılır.

Maddə 144³. Təhqiredici və ya qeyri-insani rəftar etmə

1. Şəxsin təhqir etmə və ya məcbur etmə, güclü fiziki ağrı və ya əqli və ya əxlaqi əzabın səbəbi olaraq qeyri-inasni, heysiyyət və namusun tapdalanan vəziyyətində qoyma,

cərimə ilə, üç ilədək müddətə azadlıqdan məhdudlaşdırması və ya iki ildən beş ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

a) vəzifəli şəxsin və ya onunla bərabərləşdirilmiş şəxsin tərəfindən;

b) xidmət vəziyyəti istifadə etmə ilə;

c) dəfələrlə;

ç) iki və ya daha çox şəxsi;

d) qrup tərəfindən;

e) insanların bərabərliyinin pozulması ilə, onların irqi, dəri rəngi, dil, cinsi, dini haqqında asılılıq, siyasi və ya digər inancları, milli, etnik və ya sosial mənsubiyyəti, mənşəyi, yaşadığı yeri, əmlak və ya mənsub olduğu üçün;

f) təqsirkar şəxs üçün aşkar surətdə hamilə vəziyyətində olan qadını, həddi-buluğa çatmamış adamı, dayandırılmış və ya digər şəkildə azadlıqdan məhdudlaşdırmış şəxsi, köməksiz vəziyyətində olan adamı və ya təqsirkara maddi və ya başqa şəkildə olaraq asılı olan şəxsi;

g) sifarişlə;

ğ) girov götürülməsi üçün, -

dörd ildən altı ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə, cərimə ilə, həbələ beş ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə və ya edilməməklə ilə cəzalandırılır.

Qeyd: Bu məcəllənin 71-nci maddədə nəzərdə tutulmuş müddət bu məcəllənin 144¹-144³ maddələrdə nəzərdə tutulmuş əməllərə aid edilməyir.

Maddə 258. Mərhumun hörmətsizliyi

1. Cənazə və qəbir ya murdarlaması, qəbir heykəlin və ya digər yerüstü tikililərin dağıtma və ya zədələmə,

cərimə və ya yüz iyirmi saatdan yüz səksən saatadək ictimai işlər və ya bir ilədək müddətə islah işləri və ya bir ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

2. Qəbir içində və ya qəbir üstündə olan əşyanın gizli olaraq talama, - cərimə və iki ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

3. Eyni əməllər:

a) qrup tərəfindən;

b) irqi, dini, milli və ya etnik ədavət ilə;

c) zorakılıq və ya zorakılıq təhlükə ilə,

üç ilədək müddətə azadlıqdan məhdudlaşdırması və ya üç ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

Maddə 407. Soyqırım

Soyqırım, yəni hər hansı milli, etnik, irqi, dini və ya digər qrupu, bir qrup kimi bütövlükdə və ya qismən məhv etmək məqsədilə qrup üzvlərini öldürmə, qrup üzvlərinin sağlamlığına ağır zərər vurma və ya onların yaşayış şəraiti yaratma, qrup daxilində doğumların qarşısını almağa yönəlmiş tədbirləri həyata keçirmə, bir qrupa mənsub olan uşaqları zorla başqa qrupa keçirmə, -

on iki ildən iyirmi ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə və ya ömürlük azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

Maddə 408. İnsanlıq əleyhində cinayət

İnsanlıq əleyhində cinayət, yəni hər hansı mülki əhaliyə və ya şəxslərə geniş miqyas və ya sistemativ hücumlarında öldürmə, insanların kütləvi məhv etmə, sağlamlığına ağır zərər vurma, köçürdülme, azadlıqdan qanunduz məhrum etmə, işgəncə, zorlanma, cinsi itaətdə olunma, fahişəliyə məcbur etmə, zorla hamiləlik, zorla axtalama, şəxslərin qrupun siyasi, irqi, milli, etnik, mədəni, dini, cinsi və ya digər nişan əsasında incitmə, aparteid və ya insan fiziki və / və ya əqli vəziyyətinə ziyan vuran başqa qeyri-insani əməllər, -

on iki ildən iyirmi ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə və ya ömürlük azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

“MƏDƏNİYYƏT HAQQINDA” GÜRCÜSTAN QANUNU

Maddə 6. mədəni fəaliyyəti ilə insan hüququ

Gürcüstan mədəni fəaliyyət Konstitusiyasına uyğun olaraq bir toxunulmazdır insan hüququdur. Gürcüstan vətəndaşları asılı olmayaraq, etnik, dini, milli və ya şəxsiyyət linqvistik, mədəni həyatında bərabərdir.

Maddə 9. Yaradıcılıq fəaliyyəti azadlığı və müstəqilliyi

Deyil, yaradıcı fəaliyyətinin senzura, onlar, qanuni hüquq və digər şəxsin maraqlarını pozan zaman, etnik, dini, milli və irqi nifrət gəlir təşviq, müharibə və zorakılıq preach istisna olmaqla yaradıcı məhsul və onun yayılması qadağa qoyulması, ələ keçirmək yaradıcılıq prosesinə müdaxilə etmək imkanı pornoqrafiya.

Maddə 10. Mədəni kimlik insan hüququ

Hər kəsin mədəni kimlik və bədii-estetik istiqamət sərbəst seçimi hüququ vardır.

“SAĞLAMLIQ HAQQINDA” GÜRCÜSTAN QANUNU

Maddə 6

1. İrqi, rəngi, cinsi, verovpovedeniya, siyasi və digər rəy, milli, etnik və ya sosial mənsubiyyətinə, mənşəyindən, əmlak, doğum, yaşayış, xəstəliyin, cinsi orientasiyonu və ya şəxsi mənfə əhval yeri əsasında ayrı-seçkilik xəstələr yoxdur.

2. Həbs və ya azadlıqdan məhrum etmə yerdə olan xəstənin ayrı-seçkilik qarağandır.

“ALİ TƏHSİL HAQQINDA” GÜRCÜSTAN QANUNU

Maddə 2. İstilahlar mənalari

Bu durum istifadə olunur, bu istilahlarm aşağıdakı mənalari vardır:

d) Akkreditasiya - kimin məqsədi sistemativ özünü qiymətləndirmə qəbul olunur təhsilin keyfiyyətinin və keyfiyyət təminatı mexanizmlərinin təşviqi yaxşılaşdırılması və ictimai maliyyə alınması ilə bağlıdır ali təhsil müəssisəsi, habelə bu Qanunda nəzərdə tutulmuş bəzi təhsil proqramlarının həyata keçirilməsi təhsil proqramlarının akkreditasiya standartlara uyğun müəyyən etmək üçün prosedur;

Maddə 3. Ali Təhsil məqsədi

1. Gürcüstan ali təhsil əsas məqsədləri aşağıdakılardır:

a) Gürcüstan və dünya mədəniyyəti olan vətəndaş cəmiyyəti və onun inkişaf yaşaması üçün lazım olan demokratiya, humanist idealların, bir diqqət formalaşması üçün dəstəklənməsi dəyərlər;

b) təlim və yenidən hazırlanması ali təhsil tələblərinə, maraqlarının və fiziki şəxslərin bacarığı müvafiq görüşmək;

c) şəxsi potensial, yaradıcılığı, səlahiyyətləri olan şəxslərin təlim həyata keçirilməsi, müasir tələblərə, daxili və xarici əmək bazarında ali təhsil, tələbələr tələblərinə və ümumi uyğun olaraq ali təhsil keyfiyyət təklif ilə rəqabət qabiliyyətli insanlar əsasən maraqlı ictimai şəxslər;

ç) və dövlət ali təhsil və təlim faktiki zhivosposobnosti sistemi və yeni elmi kadrların yenidən hazırlanması inkişafı təmin etmək üçün elmi-tədqiqat, dəstək və inkişafına şərait yaratmaq;

d) ali təhsil tələbələrin mobillik və akademik heyət təşviq edilməsi.

2. Bu maddənin 1-ci hissəsində müəyyən edilmiş məqsədlərə nail olmaq üçün, dövlət təmin edir:

a) ali təhsil və açıq təbiəti, təhsil, tədris və elmi-tədqiqat akademik azadlığı;

b) ali təhsil tüm həyatında almaq mümkünlüyü;

c) ali təhsil və elm inteqrasiyası;

ç) akkreditasiya sistemində və ali məktəblərdə xüsusiyyət idarə edilməsinin (təmin edilməsinin) xidmətlərinin yaratma yolu ilə xüsusiyyət sistemini yaratma;

d) öyrənmə, öyrətmə və elmi əsərlər Avropa ümumi təhsil və əsər məkanda, habələ əməkdaşlığın digər beynəxalq sistemlərində tamhüquqlu iştirak etmək;

e) ali məktəblərinin muxtariyyəti;

f) qərarların qəbul edilməsi və onların kontrol edilməsində akademik personalın və tələbələrin iştirak etmək;

g) hər hansı ayrı-seçkilik, o cümlədən dini və ya etnik mənsubiyyətinə və / və ya əqidə, cinsi, sosial mənşəyindən və ya digər xüsusiyyətləri, ali məktəblərdə qadağa qoyulması;

h) aşkarlıq və ali təhsil müəssisə və müsabiqələrdə bu müəssisələrində şəffaflığı;

i) bu maddənin birinci bəndində nəzərdə tutulmuş digər məqsədləri kömək edəcək üçün şəraitin yaradılması.

3. Ali məktəbi bu maddənin 1-ci bənddə müəyyən edilmiş məqsədlərə nail olmaq üçün təmin edir:

a) elmi bilik və elmi metodları tələb edir, belə bir peşəkar fəaliyyəti üçün şəxs hazırlama;

b) öz əməkdaşlarının peşəkar inkişafı haqqında qayğı;

c) tələbələrin sosial şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün yardım;

ç) əlil tələbələr üçün öyrənmə üçün şəraitin yaradılması qayğısına qalır;

d) idman onun inkişafına yardım;

e) Gürcüstan digər ali təhsil və elmi orqanları ilə əməkdaşlıq;

f) beynəxalq əməkdaşlıq və tələbələr və müvafiq xarici təhsil müəssisələri ilə professorları qarşılıqlı mübadiləsi etmə;

g) təlim, öyrətmə və professional inkişaf etdirilməsi ilə h), demokratik və pulsuz hüquqi mühit elmin inkişafı;

ğ) müasir bilik və texnologiya yayılmasına yardım;

h) qərar qəbul və monitorinq onların performance, açıq və ali təhsil şəffaflıq akademik işçiləri və tələbələrin ali təhsil iştirakı müəssisələrində, ömrü boyu ali təhsil və açıq təbiəti, təhsil, tədris və elmi-tədqiqat akademik azadlığı, ali təhsil imkanları mövcudluğunu təmin edir müəssisə və bu qurum olan rəqabət, dini akademik və ya etnik mənsubiyyətinə və / və ya əqidə, cinsi, sosial mənşəyindən və ya digər xüsusiyyətləri, o cümlədən ali təhsil ayrı-seçkilik qadağan edilməsi;

i) bu maddənin birinci bəndində nəzərdə tutulmuş digər məqsədləri kömək edəcək üçün şəraitin yaradılması.

4. Akademik azadlığı yalnız aşağıdakı hallarda məhdud edə bilər:

a) elmi-tədqiqat azadlığı - təşkilati məsələləri və prioritetləri müəyyən etmək;

b) tədris azadlığı - təhsil prosesinin təşkilati inkişaf, mühazirələr cədvəli və proqramlar təlim kursu üçün təsdiq edilməsi;

c) təlim azadlığı - təhsil prosesinin təşkili və tədris keyfiyyətini təmin edir.

5. Ali məktəbində siyasi və dini təşkilatların struktur bölmənin yarada bilməz.

Maddə 4. Ali təhsil dili

Ali məktəblərində təlimat dili gürcü dilidir, Abxaziyada isə - habələ abxaz (təhsil digər dilində fərdi kurslardan başqa, beynəlxalq müqavilələrinə üzrə olsa və ya Təhsil və Elm Nazirliyi tərəfindən qəbul edilsə yol verilir).

Maddə 16. Ali məktəbinin idarə prinsipləri

1. Ali məktəb:

- a) şəffaflıq və ali təhsil, hesabat və rektoru və idarə rəhbəri sərəncamlarını institutu edilməsi bütün maraqlı tərəflər üçün olması;
 - b) akademik işçiləri və tələbələrin akademik azadlığı;
 - c) akademik işçiləri və tələbələrin qərar qəbul edilməsi prosesində iştirakı;
 - ç) asılı olmayaraq etnik, gender, sosial mənşəyindən, siyasi və ya dini etiqadı və s. şəxslərə bərabər müalicə;
 - d) ali təhsil, aşkarlıq müsabiqələrin qurumun ədalətli və şəffaf seçkilərin.
2. Ali məktəb nizamnamə və struktur bölmələrin müddəalar ilə bu prinsipləri qarşısı qaydaları icazə verilmir.

“PEŞƏ TƏHSİLİ HAQQINDA” GÜRCÜSTAN QANUNU

Maddə 31. Peşə məktəb idarə prinsipləri

1. Peşə məktəb təmin edir:

- a) qərarların aşkarlığı, açıqlaması və əlaqədar şəxslər üçün mümkünlüyü qorunması;
- b) peşə tələbələrin bərabər əsasında rəftarı cinsindən, etnik və sosial mənsubiyyətindən, mənşəyindən, dini və siyasi inanclardan, fiziki mümkünlüyündən və digər nişandan olmayaraq;
- c) qərar vermə prosesində peşə tələbələrin və müəllimlərin iştirak etməsi;
- ç) qərar vermə prosesində işverən şəxslərin tələblərin nəzərdə tutulmaq;

d) təhsil prosesin məktəbin muxtariyyəyinin əsasında həyata keçirilmək.

2. Peşə məktəb nizamnamə və struktur bölmələrin müddəalar ilə bu prinsipləri qarşısı qaydaları icazə verilmir.

“ÜMUMİ TƏHSİL HAQQINDA” GÜRCÜSTAN QANUNU

Maddə 4. Dil tədrisi

1. Orta məktəblərdə təhsil gürcü dilində və Abxaziya Muxtar Respublikasında isə - gürcü və abxaz dillərindədir.
2. Harada tədris rəsmi dil birini həyata keçirilir orta məktəblərdə Abxaziya Muxtar Respublikası, bir ikinci rəsmi dili tədrisi vacibdir.
3. Qqanunla müəyyən edilmiş prosedurlara uyğun olaraq hansı üçün gürcü dili milli tədris planına uyğun olaraq, öz ana dilində tam orta təhsil hüququ deyil, Gürcüstan, vətəndaşları. Bu ümumi təhsil müəssisələrinin, dövlət dili öyrətmək lazımdır, Abxaziya Muxtar Respublikasında isə - həmin iki dövlət dili.
4. Ümumi təhsil müəssisələrində, beynəlxalq müqavilə və sazişlər Gürcüstan nəzərdə tutulmuş hallarda bir xarici dil tədris həyata keçirə bilər. Bu ümumi təhsil müəssisələrinin, dövlət dili öyrətmək lazımdır, Abxaziya Muxtar Respublikasında isə - həmin iki dövlət dil.

Maddə 5. Milli Tədris Planı

1. Bu Qanunun 3-cü maddəsi təsbit məqsədlərinə nail olmaq üçün, dövlət ümumtəhsil mərhələləri məcburi subyektləri, mövzu qrupları, subyektləri, onların bölüşdürülməsi və lazım sayı oranı və maksimum yük, tədris üçün lazım saat minimum sayı üzrə saat müəyyən edilir ki, milli proqram inkişaf edir subyektlərinin və mövzu qrupları, şərait və tövsiyələr orgaizovaniya ətraf mühitin öyrənilməsi.
2. Milli tədris tələbə dərəcəli və ya mərhələnin sonunda hər bir mövzu və ya mövzu qrupu master ki, nailiyyətləri (bilik və bacarıqlarını) siyahısı ilə

müəyyən edilir. Milli Tədris planı da xüsusi təhsil ehtiyacı olan tələbələr üçün redaktə tədris təmin edir.

3. Milli tədris qrupu ilə aşağıdakı mövzular daxildir:

a) Gürcü (Abxaziya Muxtar Respublikasında - abxaz və gürcü) dili və ədəbiyyatı;

b) Gürcüstan tarixi və Gürcüstan digər sosial coğrafiya elmləri;

c) riyaziyyat;

d) təbii tarix elm;

e) xarici dil;

e) fiziki əmək və estetik təhsil.

4. Gürcü dili tədris və Abxaziya Muxtar Respublikası - - qrupu ilə Mövzu, subparagraphs bir və harada tədris maddəsinin 3-cü maddə 4-də həyata keçirilir orta məktəblərdə 3-cü bəndi b istinad Gürcüstan və ya Abxaziya üçün.

5. Milli Tədris bütün orta məktəblər üçün məcburidir.

6. Milli tərəfindən tədrisi subyektlərinin, məktəb və tədris, obyektiv, neytral akademik və plüralist olmalıdır.

Maddə 7. Ümumi təhsil mövcudluğu

1. Dövlət ictimai ümumi təhsil və ya onun yaşayış yeri yaxın kimi doğma dil hər bir tələbə uyğun təmin edir.

2. Bu maddənin birinci bəndində nəzərdə tutulmuş hüququ standart voucher ola bilməz həyata əgər dövlət bu tələbələr inkişaf etmiş voucher və təmin edir və ya maliyyə Təhsil və Elm Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş müvafiq məqsəd proqramı çərçivəsində əlavə.

3. Təhsil və Elm Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş voucher artırılması və məqsəd proqramı çərçivəsində əlavə maliyyələşdirilməsi, malokontigentnoy ictimai məktəb, xüsusi, islah və ya linqvistik məktəb və ya sinif müddətində bu maddənin birinci bəndində müəyyən edilmiş hüquq həyata keçirilməsi, təmin edir, 3 şagird varsa başlanğıc mərhələ 6 addımdan tələbə və orta mərhələsinin 21 tələbə.

4. Dövlət qiyamət Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş qaydada saxlanılır və müəssisələrində ümumi təhsil verir.

Maddə 8. Əsasi zəmanəti

1. Şagirdlər, valideynlər və müəllimlər, eləcə də onların ittifaqlarının məktəb vaxtında və ya bütün hüquq və bu bölmədə saxlanılır və tanınmış məktəb azadlıqlarını, eləcə də bütün məktəb mənbələrindən istifadə etmək məktəb əsaslarla, müəyyən edilmiş qaydada, ayrı-seçkilik qoyulmadan bərabər şəraitlərlə hüququ vardır.

2. Məktəb hüquq və üçüncü azadlıqlarının məhdudlaşdırılması bir nondiscriminatory əsasında məktəb əsaslarla zaman və ya məktəb etmək hüququ vardır.

3. Ağıllısı və qaçılmaz təhlükə varsa, məktəb və bu Qanunun tələblərinə uyğun məktəb vaxtında və ya məktəb əsaslarla hüquq və tələbələr, valideynlər və müəllimlər və onların ittifaqlarının azadlıqlarının qeyri-ayrı-seçkilik və neytral məhdudiyyətlər sifarişi bilərsiniz:

a) səhiyyə, həyat və mülkiyyətinin mühafizəsi;

b) narkotik, alkoqol və ya tütün, və ya qeyri-qanuni fəaliyyət vəsatət istifadə;

c) müstəhcen və ya böhtan, etnik və ya dini nifrət partlayış, cinayət və zorakılığa təhrik yayılması;

d) məktəb və ya məktəb əsaslarla sərbəst hərəkət fəaliyyəti, təhsil prosesi mane olur.

4. Şagirdlər, valideynlər və müəllimlər azadlıqlarının heç bir məhdudiyyət və mütənasib və minimum əqlabatan olmalıdır yalnız etika müəllimlər, adekvat və ədalətli proseduru bir kod tam uyğun, müəyyən edilmiş qaydada əsasında həyata keçirilməlidir.

5. Şagirdlər, valideynlər və kim mahiyyətcə onların ləğv bərabər olan müəllimlər azadlıqlarının bir məhdudiyyət imkan etməyin. Heç bir məhdudiyyət və ya qaydaların belə məhdudiyyətlər neytral vaxtı, yeri və onların hüquq və informasiya və ideyaları və ya izobratelnogo təsir content təsir etmir və alternativ yolları həyata keçirilməsi üçün effektiv imkan qalır azadlıqlarının həyata keçirən forması üçün təmin edə bilər.

6. Şagirdlər, valideynlər və müəllimlər hüquq və azadlıqlarının istifadə edərkən bu qanun, qanunçuluq güman etməd onların tərəfindən tanınır. Onlar haqqında mübahisələr, nə də bu hüquq və azadlıqlarının, bu hüquqların və azadlıqların qanunsuz istifadə sübut yükünü, təşəbbüsçüsü qoyulan məhdudiyyətlər haqqında dava vaxtında.

7. Deyil ki, Aktının məqsədləri zidd olan fəaliyyəti üçün maliyyə verdi.

8. Bu qanun, hamılıqla qəbul hüquq və qeyd olmayan azadlıqlarının inkar etmir, lakin özü Gürcüstan qanunvericiliyi ilə alınmış.

Maddə 13. Bitərəfli və qeyri-ayrı-seçkilik

1. Ümumi təhsil müəssisələrində təhsil prosesinin siyasət olmaz.

2. Dövlət məktəblərinin dini indoctrination, proznlitizma və ya məcburi mənimsənilməsi məqsədi ilə təhsil prosesində istifadə etmək qadağandır. Bu qayda dövlət məktəblərinin ictimai tarixi bayramlar və tarixi, habelə milli və ümumbəşəri dəyərlərin bəyannaməyə yönəldilir fəaliyyətini həyata kimi qeyd məhdudlaşdırmır.

3. Məktəb qeydiyyatı ayrı-seçkilik hər hansı formada verdi. Bu qayda hərbi profil, bədii və idman təlim və təhsil təklif, orta məktəblərdə seçki müsabiqələr imkanı mane deyil.

4. Bilirsiniz ki, birbaşa və ya dolayı yolla hər hansı bir ayrı-seçkilik, şagirdlər, valideynlər və müəllimlər, həmçinin onların birlikləri həvəsləndirmək üçün bir yol öz səlahiyyətləri və resurslarının məktəb istifadə edə bilməzsiniz.

5. İstisna edən hər hansı fərqləndirici akt və ya aktlarında və ya ədalətli və münasib istisna olmaqla, hər bir şəxsin və qrupu üçün azad inkişafı və bərabər imkanlar xidmət istisna olmaqla, ayrı-seçkilik hesab edilir.

6. Məktəb qorumaq və tələbələr arasında təbliğ tələb olunur, valideynlər və müəllimlər asılı olmayaraq sosial, etnik, dini, dil və ideoloji mənsubiyyətinə və dözümlülük və qarşılıqlı hörmət, yardım.

7. Bərabərliyi əsasında məktəb sərbəst qorunması və ifadə onların mədəni, arka plan öz doğma dilindən istifadə etmək azlıqların fərdi və kollektiv sağ qoruyur.

“MÜLKİ AKTLARI QEYD EDİLMƏSİ HAQQINDA” GÜRCÜSTAN QANUNU

Maddə 105¹. Familiya təyin edilməsi

1. Familiya şəxsə Doğum aktda familiya olmazsa təyin edilə bilər.

2. Bu maddənin birinci hissəsində nəzərdə tutulmuş halda, bir şəxs düz yüksələn xəttə olan qohumun familiyası, və ya onun adını sənədlərin və digər sübut tərtib təsdiq olunmuş o ən azı 5 il istifadə hər hansı bir familiya təyin edilə bilər.

3. Düz yüksələn xəttə olan qohumun familiyasının onun yoxluğun və ya digər səbəbdən təyin edilə bilməzsə, şəxsə düz yüksələn xəttə olan qohumunun adından yaratmış familiya sonluqlu və ya sonluqsuz təyin edilə bilər.

“VERİLİŞİ HAQQINDA” GÜRCÜSTAN QANUNU

Maddə 16. Konseptual öhdəliklər

İctimai carçı borcludur:

- a) redaksiya müstəqilliyi, ədalət və qərəzsizlik proqramlarının təmin etmək, siyasi, dini hökumət və kommersiya təsir azad etmək;
- b) xəbərlər, siyasi, idrak, mədəni, təhsil və idman proqramları arasında ictimai maraq uyğun olaraq bərabərlik təmin etmək;
- c) Gürcüstan, onun regionlarının və dünyanın vacib hadisələr haqqında tamaşaçılar vaxtında və ətraflı məlumat təmin etmək;
- ç) daha yaxşı bir zamanda, xəbərlər və xəbər proqramları ötürmək və seçki kampaniyası zamanı - həmçinin seçkiqabağı müzakirə kimi;
- d) proqramları rəy bildirməkdən yoxdur;
- e) cəmiyyətin plüralizm əks etdirmək;
- f) ən azı 25% efir xüsusi hüquq müstəqil hüquqi şəxslər tərəfindən hazırlanmış proqram vermək, satın Dövlət pokulkah "və bu qanun Gürcüstan Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada həyata keçiriləcək;
- g) cəmiyyətdə mövcud olan proqramlarında əks etdirmək üçün etnik, mədəni, dil, dini, yaş və cinsi müxtəlifliyi;
- ğ) uşaq və yeniyetmələr uşaq proqramları yerinə maraqlarına nisbətə;
- h) əlil şəxslərin maraqlarını təmin etmək;
- ı) ölkənin şəxsiyyətini, mənəvi dəyərlər və mədəni müxtəliflik inkişafına kömək;

i) bir maddə proqramı əsasında azlıqların və təlim keçmiş azlıqlara, azlıqların dillərində proqram yer üçün.

Maddə 56. Proqram məhdudiyyətləri

1. Müharibə üçün təbliğat hər hansı bir formada.
2. Qadağan hər hansı bir qrup və ya zorakılıq təhrikçisi qarşı ayrı-seçkilik hər hansı formada, etnik, dini, irqi və ya digər nifrət partlayış bir aydın və birbaşa təhlükə belə proqramların qəbul etmək.
3. Bu təhqir və ayrı-seçkilik fərdi və ya qrup fiziki qabiliyyəti görə üçün nəzərdə tutulan bütün proqramlar qadağandır, etnik, dini, lazım olduğu hallar istisna olmaqla, məslək, cinsi, seksual orientation və ya digər xüsusiyyətlərinə və ya statusu, ya da xüsusi diqqət bu xarakterik və ya statusu haqqında proqram məzmunu və üçün nifrət təsvir etmək üçün nəzərdə tutulmuşdur.
4. Qadağan pornografi yerləşdirilməsi, habelə proqramları və ya ləyaqətinə və əsas insan və vətəndaş hüquqlarının pozulması, bu soderzhut impropriety olan reklam.
5. Qadağan ki gözden və ya belə proqramların proslushaniya bir daha imkan olduqda bir zamanda, uşaq və yeniyetmələrin fiziki, əqli və mənəvi inkişafına mənfi təsir proqramlar yerləşdirmə.
6. Lisenziya sahibi kabel yayım upotrebitelem ilə müqavilə fərdi qeydiyyatı əsasında kodlu formada, hər hansı bir zamanda bir proqram və ya reklam, bu maddənin 4-cü bəndində, yer etmək hüququ vardır.

“SÖZ VƏ İFADƏ EDİLMƏSİ HAQQINDA” GÜRCÜSTAN QANUNU

Maddə 3. İfadə azadlığı

1. Dövlət tanıyır və söz və ifadə, əbədi və ali insan kimi dəyərlərin azadlığı qoruyur. hakimiyyəti orqanı həyata keçirən baxmayaraq, bu hüquqların və birbaşa fəaliyyət göstərən hüquq azadlıqlarının məhdud insanların və hökumət.

2. İnzibati orqanı başqa bütün bu daxildir ifadə, azadlığı hüququna malikdir:

- a) rəy mütləq azadlığı;
 - b) siyasi söz və müzakirə azadlığı;
 - c) hüququ yaradılması, saxlanması, emalı, informasiya və ideyaları hər hansı formada yayılması almaq, axtarmaq;
 - ç) senzura, redaksiya müstəqilliyi və media plüralizmin yolverilməz, məxfilik və redaksiya qərar qəbul etmək üçün öz vicdan uyğun olaraq informasiya mənbəyinə jurnalistin hüququ;
 - d) elmi azadlıq təhsil, tədris və elmi-tədqiqat;
 - e) incəsənət, yaradıcılığı, ixtiraçılıq azadlığını;
 - f) hər hansı bir yazılı dil istifadə etmək üçün hər hansı bir dildə çıxış etmək hüququ;
 - g) xeyriyyə hüququ;
 - ğ) və açıqlama verən və qorunması azadlığı;
 - h) azadlıq zorakılıq olan, iman, veroispovedenii, vicdan və ideologiya, etnik, mədəni və sosial mənsubiyyətinə, mənşə, ailə, mülkiyyət və sinif vəziyyəti haqqında öz fikirlərini, eləcə də onun hüquq və azadlıqlarının pozulması əsasını təşkil edə bilər bütün hallarda bildirirəm.
3. Bu qanun ifadə azadlığı ilə bağlı inkar etmir və xilas Konstitusiyasına və hamılıqla qəbul hüquqlar, azadlıqlar və ki, qeyd deyil, özü zəmanət insan hüquq və azadlıqlarının hamılıqla qəbul prinsipləri qaynaqlanır.

“İCTİMAİ XİDMƏTİ HAQQINDA” GÜRCÜSTAN QANUNU

Maddə 12. İctimai xidməti dili

Gürcüstan ictimai xidməti gürcü dilində, Abxaziyada isə - abxaz dilində aparılır. Yerli özünü idarələrdə xidmət “Dövlət dili haqqında” Gürcüstan qanununa görə aparılır.

Maddə 15. Dövlət vəzifəli şəxsinin əsas tələbləri

Dövlət vəzifəli şəxsi uyğun olan təhsilli və təcrübəli, ən az 21 yaşında olan və dövlət dili bilən Gürcüstanın hüquq səlahiyyəti olan vətəndaşı ola bilər.

Maddə 16. Yerli özünüidarə vəzifəli şəxsinin əsas tələbləri

Yerli özünüidarə vəzifəli şəxsi ən az orta təhsilli, ən az 18 yaşında olan və dövlət dili bilən Gürcüstanın hüquq səlahiyyəti olan vətəndaşı ola bilər.

“TOPLAŞMAQ VƏ NÜMAYİŞLƏR HAQQINDA” GÜRCÜSTAN QANUNU

Maddə 4

2. Toplaşmaq və nümayiş təşkil etmə və keçirmə vaxtında Gürcüstan konstitusiyalı quruluşu devirilməsinə və ya zoraki dəyişməsinə, ölkənin müstəqilliyinin qəsd etməsinə və ərazi bütövlüyünü pozulmasına çağırışa, habelə müharibə və zorakılıq propaqandalı, milli, yerliçilik, dini və sosial ədavət alışıdırən çağırışa yol verilməyir.

“REFERENDUM HAQQINDA” GÜRCÜSTAN ORQANİK QANUNU

Maddə 2. Referendumda iştirak

1. Referendumda iştirak etmə hüququ referendum günü 18 yaşda olan Gürcüstan vətəndaşlarının irqi, rəngi, dil, cinsi, dini, siyasi və ya digər rəy, milli, etnik və ya sosial mənsubiyyətinə, mənşəyindən, əmlak vəziyyətindən, yaşayış yerindən asılı olmayaraq vardır.

2. Referendumda iştirak etmə hüququ aşağıdakı vətəndaşların yoxdur:

- a) məhkəmə tərəfindən hüquqi nəticə verməyənli təsdiq edilmişdir;
- b) məhkum edilmişdir və referendum vaxtında həbsdə olundur.

“XƏSTƏ HÜQUQLARI HAQQINDA” GÜRCÜSTAN QANUNU

Maddə 6

1. Xəstənin irqi, rəngi, dili, cinsi, genetik irsi, inanc və dini, siyasi və digər məsələlər, milli, etnik və sosial mənsubiyyəti, mənşəyi, əmlak və silki vəziyyəti, yaşayış yeri, xəstəlik, cinsi orientasiyası və ya şəxsi mənfi qaldırması görə ayrı-seçkilik qarağandır.

2. Xəstəliklə bağlı xəstənin hüquqlarını məhdudlaşdırma şəraitləri Gürcüstan qanunverciliyinə üzrə müəyyən edilir.

GÜRCÜSTAN VERGİ MƏCƏLLƏSİ

Maddə 11. Dini fəaliyyətləri

1. Dini fəaliyyətləri nəzərdə tutulmuş qaydala qeyd edilmiş dini təşkilatının (birliyinin) inancın və dinin genişdirilmə məqsədli fəaliyyətidir, o cümlədən aşağıdakı yollar ilə:

a) dini adətləri, mərasimləri, duaları, digər dini fəaliyyətləri təşkil etmə və keçirilmə;

b) dindarlara ibadət xanalarının və dini tikililərinin fərdi və ya birgə şəkildə dini ehtiyaclarının razı salınma üçün istifadə etməsi mümkünlüyü vermə;

c) dini nümayəndə heyətləri, zəvvarlar, müxtəlif konfessiyaların nümayəndələri və səyahət edən təşkilat, milli və beynəlxalq dini görüşləri çağırılan qurultay, konqres, seminar, mehmanxanalarda iştirakçıları (və ya digər konaklama), nəqliyyat, yemək və mədəni xidmət bu hadisələr;

ç) monastırlar, kilsələr, dini saxlanması - müəssisələrində, kilsə Saxla - tələbələrin təlim və təhsil müəssisələrinin müdavimləri, xeyriyyə

təşkilatları (xəstəxanalarda, sığınacaqlar, qocalar və əlillər) saxlanması üçün evləri, habelə bu cür digər oxşar qanuni fəaliyyət kanonik qaydaları.

2. Dini fəaliyyət dini təşkilatlara (assosiasiyaları) fəaliyyəti, dini (ilahi xidmət) ədəbiyyatı buraxılması və ya bu təşkilatların (ilahi xidmət) və ya bağlı onların müəssisələri, dini maddələr aparılması o bərabər olan dini (ilahi xidmət) ədəbiyyat və dini maddələr və ya onun həyata keçirilməsi (yayılması) Bu vəsaitlərin fəaliyyəti, habelə dini fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün istifadə.

GÜRCÜSTAN MÜLKİ MƏCƏLLƏSİ

Maddə 29. Qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi qeydiyyat şəraitləri

1. Qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi qeydə alınması üçün Zainteresovannoe şəxs proqram (humanitar) müəssisənin qeydiyyatı orqanı təmin edir.

2. Qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi sənəd (/ üzvləri müqavilə təsisçilər) olmalıdır tətbiqi müəssisə, bütün təsisçilər tərəfindən imzalanmalıdır / qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi qeydiyyat sübutda göstərilir:

a) qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi adı;

b) qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi, qeyri-biznes yer haqqında məlumat (ünvanı);

c) qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi məqsədləri;

ç) qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi təsisçisi məlumatı (fiziki şəxs olduqda - adı, doğum tarixi (gün, ay, il), yaşayış ünvanı və şəxsiyyət nömrəsi, hüquqi şəxs olduqda - tam adı, hüquqi forması və qeydiyyatı haqqında məlumat, şəxs (lər) nümayəndəliyi səlahiyyətli şəxslər), məlumat hər şəxs üçün ayrı-ayrı göstərilir);

d) qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi idarəetmə orqanı (ları) haqqında məlumatı;

e) qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi idarəetmə orqanı (şəxsin rəhbərliyi) qurulmaq (seçmək) qaydası

f) qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi rəhbər haqqında məlumatı (adı, doğum tarixi (gün, ay, il), yaşayış yerinin ünvanı, şəxsi identifikasiya nömrəsi);

g) qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi tərəfindən qərar verilmə qaydası və proseduru;

ğ) qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi nümayəndəliyi səlahiyyətli şəxslər haqqında məlumatı (adı, doğum tarixi (gün, ay, il), yaşayış yerinin ünvanı, şəxsi identifikasiya nömrəsi);

h) qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi üzvlük, çıxarılması və təcrid üzvlüyündən, qəbul proseduru əgər üzvlük əsasında olan şəxsdir;

i) qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi orqanın (şəxsin) adiyenidən təşkili və ləğv edilməsi haqqında qərar verilmək qaydası və proseduru, bu maddə "c" hissəsinin fərqlənmə.

3. Qeydiyyatına alınması üçün ərizə da əlavə olunur: a) təmin ödənilməsinə təsdiq etmə haqqında sənəd;

b) qeyri-sahibkar (qeyri-ticarət) hüquqi şəxsi hüquqi yerinin (ünvanın) haqqında arayışı – təsdiq edilmiş yerin sahibin razılığı və ya nəzərdə tutulmuş qaydala hazırlanmış müqavilə yer istifadə etmə haqqında.

4. Səlahiyyətli şəxsin qeydiyyatı orqanında imzalamaqsa, notarius tərəfindən təsdiq etmə lazım deyil. Qeydiyyat orqanında imza təsdiq edilmə qaydası və şəraitləri "İctimai Reestr haqqında" Gürcüstan Qanunu ilə müəyyən edilir.

TOLERANTLIĞIN VƏ MÜLKİ İNTEQRASIYASI MİLLİ KONSEPSİYASI

Gürcüstan Hökuməti 2009-ncu ilin mayın 8 N348 sərəncam ilə təsdiq edilmişdir

I. Ön söz

Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli konsepsiyası və vətəndaş planı, milli azlıqların qorunması haqqda milli çərçivə konvensiyası (2005-ci ildə Gürcüstan parlamenti tərəfindən təsdiqlənmişdir) və “ Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli konvensiyasının və hərəkət planının işlənməsi haqqda” Gürcüstan prezidentinin 2005-ci il avqust ayının 8-də №639 sifarişi əsasında üzərində işləndi. Onun əsas məqsədi demokratik, birləşmiş və ümumi dəyərlərə əsaslanan, rəngarəngliyi özünün gücü hesab edən və hər bir vətəndaşa identliyinin qorunması və inkişafının mümkünlüyünü müdafiə edən mülki cəmiyyət yarmasının müdafiəsidir.

Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli konsepsiyası və milli plan, Gürcüstanın konstitusiyası və Gürcüstan tərəfindən təyin olunmuş beynəlxalq məcburiyyətlərə əsaslanır. Geniş cəmiyyətin konsensusuna nail olma məqsədi ilə, tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli konsepsiyası və milli planın üzərində işləmə prosesində, hər bir maraqlanan tərəfin iştirakı müdafiə olunmuşdur. Sənəti layihə Gürcüstan prezidentinin yanında yerləşən Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli şurası tərəfindən hazırlandı, bu şuranın tərkibi, Gürcüstan parlamentinin üzvləri, Millət vəkili, milli azlıqların, geyri hökumət təşkilatlarının və başqa dövlət strukturalarının nümayəndələrindən ibarətdir. layihə üzərində işləmə prosesində, millət vəkilinin yanında yerləşən, milli azlıqların şurası ilə konsultasiyalar keçirilirdi. Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli şurası eyni zamanda, milli azlıqların six yaşadığı regionlarda və yerli geyri hökumət təşkilatları ilə six-six görüşlər təyin edirdi.

Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli konsepsiyası, dövlət strategiyası və məsələlərini 6 əsas istiqamətdə müəyyən edir: Qanunun aliliyi; Təhsil və dövlət dili; Mediya və məlumatın əlçatırılığı; Siyasi inteqrasiya və mülki iştirak; Sosial və regional inteqrasiya; Mədəniyyət və ən-ənənin müdafiəsi. Mülki plan. kəmkret tədbirlər və praqramları milli konsepsiyanın sonrakı beş il ərzində həyata keçməli olan strateji istiqamətlərini nəzərə alır. Hərəkət

planının uyğun komponentlərinin həyata keçirməsi, orada geyd olunmuş kəmkret dövlət strukturasının borcudur.

Hərəkət planının həyata keçməsində, reinteqrasiya məsələlərində Gürcüstanın dövlət nazir aparatı kordinasiya edir. Mülki planın həyata keçirilməsi üçün boyun olan dövlət strukturaları, reinteqrasiya məsələlərində Gürcüstanın dövlət nazir aparatı tərəfindən işlənməmiş siyasətə əsaslanaraq, hər ayın 5-inə gədər şəxsi kəmpedesiyalarının əsasında hazırlanmış hesabatı təqdim edəcəklər. Hər ilin 10 dekabrında, reinteqrasiya məsələlərində Gürcüstanın dövlət naziri aparatı, Gürcüstanın hakimiyyətinə və Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli şurasına, cavabkar dövlət strukturaları tərəfindən hazırlanmış hərəkət planı həyata keçirilməsi haqqda mühazirəyi təqdim edir.

Mülki planın həyata keçirilməsinə Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli şurası monitoring edir, bu şura lazım olduqda mülki planının həyata keçirilməsi ilə əlaqədar, mülki planda dəyişikliklərin müzakirə cümlələrini və əlavələr artırmaq haqqda rekomendasiyalar üzərində işləyəcək.

Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli konsepsiyası və mülki planının hərəkəti, ənənəvi və ya çox sayda azlıqların yaşadığı yerlərdə, əhatə olunmur.

Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli konsepsiyası və mülki planın məliyələməsinin əssas mənbəsi Gürcüstanın milli büdcəsidir.

II. Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli konsepsiyasının məqsədləri

Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli konsepsiyasının məqsədləridir:

a) Gürcüstanda yaşayan hər bir şəxs arasında toleranlıq və qarşılıqlı hörmət mühiti yaratmaq;

b) Gürcüstanın bütün vətəndaşlarına, vətəndaş, siyasi, ekonomik və sosial hüquqlarla eynihüquqlu istifadə edilməsini müdafiyyə etmək;

c) Gürcüstanın siyasi, sosial, ekonimik və mədəni həyatının bütün növlərində, milli azlıqlara lazımlı şəraitlərin yaranması;

ç) Milli azlıqlar üçün təhsilin büttün pillələrinin bərabər əlçatmalarınavə ümumi təhsildə xüsusi ibrətverici lazımlıqları müdafiyyə etmək;

d) Milli azlıqların mədəniyyətinin qorunması və inkişafı üçün şəraitlər yaratmaq, onların varlıqlarını xüsusən, dinin, dilin, ənənələrinin və mədəni varisliklərinin qorumaq üçün şərait yaratmaq.

III. Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli konsepsiyasının prinsipləri

Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli konsepsiyasının prinsipləridir:

a) Gürcüstanın bütün vətəndaşlarının bərabərliyi, diskriminasiyanın yolverilməzliyi və tolerantlığın yayılması;

b) Mülki inteqrasiya və azlıqların qorunması arasında balansın saxlanması, mülki inteqrasiyanın havaslı və zor ilə asimilasiyasına yolverilməzliyi;

c) Milli azlıqların azad seçim hüququ – onlara milli azlıqlar kimi mi davrandılar

ç) Milli azlıqların hüquqları, necə şəxsi eləcədə başqaları ilə birlikdə o hüquqları və azadlığı həyata keçirsinlər, hansı ki Gürcüstanın konstitusiyasına əsaslanır və milli azlıqların qorunması haqqda Avropanın çərçivə konsepsiyasına əsaslanaraq;

d) Onların identliyinin qorunması və inkişafı ilə əlaqədar qərarlarda, milli azlıqların effektiv iştirakı”

e) Tolerantlığın və mülki inteqrasiyasının hərəkət planının həyata keçirmə monitorinqinin ictimai təşkilatların qoşulmasının müdafiyyəsi.

IV. Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanın milli konsepsiyasının əsas istiqamətləri

1. Qanunun aliliyi

Qanunun aliliyi Tolerantlığın və mülki inteqrasiyanınmilli konsepsiyasının strateji istiqamətlərindən biridir, bu istiqamət belə məsələlərin həllini nəzərdə tutur:

a) Gürcüstanın qanun vericiliyinin Gürcüstanın beynəlxalq öhdəçiliyi ilə harmonizasiyası;

b) milli azlıqlar tərəfindən ədalətlik sisteminin əlçatmalığının yaxşılaşması;

c) diskriminasiyalı davranışdan milli azlıqların effektiv qorunmasının müdafiyyəsi;

ç) ictimai qulluqçuların bilimlərinin artması, milli azlıqların hüquqları və antidiskriminasiyalı qanunvericilik əsasında.

2. Təhsil və dövlət dili

Milli azlıqların ən vacib çağırışlarında biri milli azlıqlar tərəfindən dilin bilməməsidir, buda onların dövlət siyasət, ekonomik və cəmiyyət həyatında iştirakına böyük maneçilik törədir. İlk növbədə azlıqların istəklərinin artmasını müdafiyyə etmək lazımdır ki Gürcü dilini öyrensinlər və xüsusi ibrətverici lazımlıqları olan şaqirdlərin inteqrasiyasına tərəfdar pragramların həyata keçməsi lazımdır. bu istiqamətlə belə məsələlər nəzərdə tutulur:

a) Milli azlıqların nümayəndələri üçün məktəbə gədər təhsilin əlçətərliğin müdafiyyə olunması;

b) Milli azlıqların nümayəndələri üçün orta təhsil almanın müdafiyyə olunması;

c) Milli azlıqların nümayəndələri üçün ali təhsil almanın müdafiyyə olunması;

ç) Dövlət dilinin öyrənməsinin müdafiyyə olunması;

d) Təhsil sferndə ictimai diskusiya və mülki inteqrasiyanın müdafiyyə olunması.

3. Medianın və məlumatın əlçatarlığı

Milli azlıqların məlumatlaşması üçün ictimai yayın tərəfindən vacib addım atıldı, burad 2005-ci ildən milli azlıqların dilində xəbərlər buraxılışı yayınlanır. Son zamanda həyata keçən qanunvericilikdə yaranan dəyişikliklər əsasında, ictimai yayının proqram büdcəsinin 25% azlıqların dilində hazırlanan proqramların yayınlanmasına xərclənməlidir. Dövlət dilinin bilim səviyyəsinin az olması və Gürcü yayın mediasının əsas Gürcü dilli yayını nəzərə almaqla, milli azlıqların müvafiq məlumatlarını müdafiə edən xüsusi tədbirlərin keçirilməsi vacibdir. Bu istiqamətlə belə məsələlər məqsədləşdirilir:

- a) Milli azlıqların yaşadığı regionlarda milli yayının əlçatarlığını müdafiə etmək;
- b) Milli azlıqların dillərində yayın proqramlarının əlçatarlığının müdafiə olunması;
- c) Yayın proqramlarında milli azlıqların göstərilməsi və iştirakının müdafiə olunması;
- ç) Milli azlıqların dilində elektron və çap mediasının müdafiə olunması;
- d) Mediyada tolerantlığın və mədəniyyətin plüralizminin yaranmasının müdafiə olunması

4. Siyasi inteqrasiya və mülki iştirak

Milli azlıqların siyasi inteqrasiyası və mülki iştirakının səviyyəsinin artırması məqsədi ilə son illərdə ictimai məmur kvalifikasiyasının artması üçün milli azlıqların nümayəndələrinə treninlər keçirilir; Ənənəvi və ya çox sayda milli azlıqların yaşadıkları bələdiyyələrdə onları ictimai işə qəbul etdikdə həvəsləndirməsi həyata keçirilir, ancaq seçki materialları və biuletənləri onların ana dillərində çap olunur. Milli azlıqların ictimai-siyasi həyatına qatılması, onların dövlət dilinin bilim səviyyəsində və başlanğıcda dövlət tərəfində onları ictimai iş qəbul etmək həvəsləndirməkdən aslıdır. Qeyd olunmuş istiqamətdə belə məsələlər nəzərdə tutulur:

- a) Milli azlıqların bərabər hüquqlu seçkilərinin müdafiə olunması;
- b) Qərar alma prosesində milli azlıqların iştirakının təkmilləşdirilməsi;
- c) Milli azlıqların qorunması haqqda Avropa çərçivə konvensiyasının populyarlaşdırılması.

5. Sosial və regional inteqrasiya

Son illərdə dövlətin social-mədəni həyatında milli azlıqların tam iştirakı üçün vacib addımlar atıldı. Milli azlıqların yaşadıkları regionlarda, infrastrukturanın reabilitasiyası və başqa məşablı eonomik layihələr həyata keçdi. Bu istiqamətlə belə məsələlər nəzərdə tutulur:

- a) Milli azlıqların yaşadıkları regionlarda infrastrukturanın inkişafı;
- b) Milli azlıqların sənəti hazırlıqları və onların işlə təmin olunma yardımı;
- c) Milli azlıqların social və regional mobilliyinin müdafiəsi.

6. Mədəniyyət və varlıqların saxlanması

Ölkənin mədəni həyatında milli azlıqların iştirakı və onların mədəni varisliyinin tərəfdarlığı məqsədi ilə, dövlət ayrı-ayrı istiqamətlə konkret tədbirlərin keçirilməsini planlaşdırır. Bu belə məsələlərin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur:

- a) mülki şüurun yaranmasının;
- b) Milli azlıqların mədəni varlıqlarının qorunmasını müdafiə etmək;
- c) Milli azlıqların mədəni varisliklərinin qorunması;
- ç) Tolerantlığın səəyinin tərəfdarlığı, mədəniyyətlər arası dialoqun və əlaqənin müdafiəsi;
- d) Gürcüstanın mədəni hayatında azlıqların iştirakının müdafiəsi;
- e) Milli azlıqların mədəniyyəti, tərxi, dili və dini haqqda cəmiyyətin biliminin dərinlənməsi və dövlətin mədəni dəyərləri kimi onların nümayişi.